

DE

DE VAS INFORMIRA,
VSAK MESEC PA VAS TU-
DI **NAGRADI.** TUDI VI PO-
STANITE NJEN NAROČNIK

1942 – TRIDESET LET – 1972

DELAVSKA ENOTNOST

15. APRIL 1972 – ŠT. 15 – L. XXIX

pravi naslov za denarne zadeve
ljubljska banka

ZAKAJ SINDIKATI NASPROTUJEJO ODCEPITVI OBRATA
„PERUTNINA“ OD ZP EMONA LJUBLJANA?

IME NE REŠUJE PROBLEMOM

Sindikati: uveljavljanje ustavnih dopolnil ne po-
meni potuhe dezintegracijskim procesom, temveč
pot in možnost za odpravljanje sporov ter spod-
budo integracijskim procesom

Izkušnje zadnjih let pričajo, da so boljše poslovale in se tudi hitreje razvijale samostojne perutninarske farme, da pa so slabše odrezale in tudi zaostajale v razvoju farme, vključene v različne kmetijske organizacije, ki se ukvarjajo tudi z drugimi dejavnostmi. Pojasnila ni težko najti. Če so namreč samostojne farme vsa ustvarjena sredstva lahko uporabile za svoj razvoj, so jih farme – obrati kmetijskih organizacij, pa čeprav so bile na trgu enako uspešne, morale v pretežni meri prispevati v skupno blagajno matičnih podjetij, da bi tako lahko pokrili izgubo, pri vzreji živine in v proizvodnji mleka. Vsem tem je vzrok, da je delovna enota „Perutnina“ Zalog še v času nekdanjega Agrokombinata Emona izražala želje po odcepitvi in združitvi s perutninarskim kombinatom PIVKA iz Neverk in da je 250-članski kolektiv „Perutnine“ Zalog tako zahtevo z večino glasov sredi decembra lani izrekel tudi

v sestavi sedanjega podjetja EMONA. O tej njihovi zahtevi sta v torek na razširjeni skupni seji – ob udeležbi članov izvršnega odbora sindikalne organizacije obrata „Perutnine“ in koordinacijskega odbora sindikata ZP EMONA – razpravljali tudi predsedstvi mestnega odbora sindikata delavcev kmetijstva, živilske in tobačne industrije ter mestnega odbora sindikata delavcev storitvenih dejavnosti Ljubljana, ki sindikalno povezujeja vse delavce ZP Emona.

O DVEH STRANEH MEDALJE

Kot je v razpravi poudaril predsednik izvršnega odbora sindikalne organizacije obrata „Perutnina“ Zalog Marjan Bregar, kolektiv njegovega obrata sicer pozdravlja sprejem in uveljavljanje ustavnih dopolnil v praksi, vendar pa ne za vsako ceno. Če bi se to zgodilo že

(Nadaljevanje na 2. strani)

Taborniki

FOTO: MILAN ŠUBIC

PRESEDSTVO RO SINDIKATA GRADBENIH DELAVCEV O URESNIČEVANJU USTAVNIH DOPOLNIL

Nekateri vlečejo, drugi pa gledajo

Ustanavljanje temeljnih organizacij združenega dela ne sme voditi v dezintegracijo že zdaj preveč razdrobljenih zmogljivosti gradbeništva

Predsedstvo republiškega odbora sindikata gradbenih delavcev je svojo zadnjo sejo, bila je minuli četrtek in petek na Golteh, posvetilo razpravi o uveljavljanju ustavnih dopolnil v delovnih organizacijah slovenskega gradbeništva. Glede na to, da tovrstno problematiko v tem času obravnavajo številni organi sindikata, da se z njo aktivno ukvarjajo tudi v delovnih organizacijah in da so dosedanje razprave pripeljale do mnogih podobnih stališč, da so razkrile tudi dokaj podobne probleme, se v našem poročilu omejujemo samo na nekatera vprašanja, posebej značilna za delovne organizacije slovenskega gradbeništva in za probleme, s katerimi se srečujejo pri uveljavljanju ustavnih dopolnil v konkretni praksi.

Ustavna dopolnila resda izhajajo iz pravic delovnih ljudi, da odločajo o dohodku in

Sindikata gradbenih delavcev Slovenije, da bi vsako gradbišče lahko postalo temeljna organizacija združenega dela. Gradbišče je le stroškovno mesto v finančnem pomenu besede, kraj nastajanja proizvoda v tehnološkem smislu, nikakor pa ne temeljna organizacija združenega dela. Kakor pa je nesporejemo stališče, da bi gradbišče pomenilo temeljno organizacijo združenega dela, je nesporejemo tudi misel, ki jo po-

nekod tudi zagovarjajo, da bi v podjetjih ustanovili posebne organizacije združenega dela, mišljen je položaj skupnih služb in uprav podjetij, ki bi jim temeljne organizacije prepustile svoja sredstva in same ostale brez njih.

Izhajajoč iz take opredelitve, bi v gradbeništvu delovno celoto – temeljno organizacijo združenega dela – lahko predstavljala samo določen, special-

(Nadaljevanje na 2. strani)

vreme ni zanesljivo
zanesljiv je

indip

ŠE TA MESEC ZAKON O INVALIDSKO- POKOJNINSKEM ZAVAROVANJU

● O temeljnih pravicah, ki so v predlogu, piše VINKO KASTELIC, poslanec zvezne skupščine in predsednik RO Sindikata delavcev družbenih dejavnosti Slovenije

STRAN 8

LJUBLJANA, 7. aprila: Republiški odbor sindikata delavcev industrije in rudarstva in republiški svet ZSS so obiskali predstavniki sindikata metalcev FIM-CISL iz pokrajine Veneto (Benečija) in se v imenu vseh treh sindikalnih organizacij (CGIL, UIL in CISL) dogovorili o programu sodelovanja v letu 1972. Ta program vsebuje več študijskih srečanj, posvečenih obravnavi tem, ki zanimajo tako italijanske kot slovenske sindikate, dogovorili pa so se tudi za srečanja med predstavniki delavskih svetov in sindikalnih organizacij nekaterih slovenskih podjetij s predstavniki delavskih komitejev posameznih tovarn v Padovi, Vicenzi, Veroni in v drugih mestih pokrajine Veneto. Predstavniki italijanskega sindikata so se na turistični organizaciji Alpe-Adria zanimali tudi za možnosti turističnega odnosa italijanskih delavcev pri nas.

CERKNICA

Organizirani

Medobčinski odbor sindikata delavcev storitvenih dejavnosti Postojna si je v programu dela za leto 1972 med drugim zadal, da bi tudi v Cerknici ustanovili sindikalno organizacijo delavcev, zaposlenih pri zasebnikih, saj v drugih občinah, ki so povezane v ta odbor (Ilirska Bistrica, Sežana in Postojna) take sindikalne organizacije že delujejo. Tako je pred dnevi Občinski sindikalni svet Cerknica sklical na razgovor vse delavce pri zasebnikih, da bi jih seznanil z določili kolektivne pogodbe in da bi jih povabil, naj se vključijo v sindikalno organizacijo. Sestanka se je udeležila četrtnina vseh delavcev. Čeprav je bila udeležba skromna, so se skoraj vsi delavci vključili v novo osnovano sindikalno organizacijo. Delavci so pokazali veliko zanimanje za določila kolektivne pogodbe, opaziti pa je bilo, da še niso seznanjeni z določili

LJUBLJANA

Pred ustavno sodišče!

Ze v času javne razprave o novem republiškem zakonu o javnih cestah je RO sindikata delavcev v prometu in zvezah jasno opozoril, da predloženo besedilo zakona zagovarja preživele koncepte, še zlasti pa koncept cestnega gospodarstva kot nekakšne javne službe in delavcev v cestnem gospodarstvu kot državnih uslužbencev. Sindikat je tedaj opozarjal, da cestno gospodarstvo sicer pomeni dejavnost, za katero bi lahko trdili, da je posebnega družbenega pomena, vendar pa to ne pomeni, da bi zaradi tega v tej dejavnosti smeli odpravljati samoupravljanje. Kljub nasprotovanju sindikatov je bil zakon sprejet v prvotnem besedilu, ki zlasti v dveh členih močno krni ustavne in samoupravne pravice delavcev cestnega gospodarstva. Navajamo samo primer, da zakon dovoljuje republiški skupnosti za ceste, da cestnim podjetjem predpiše celo način njihove notranje organiziranosti. Če je tako, seveda ni mogoče govoriti o ustanavljanju temeljnih organizacij združenega dela.

Zaradi teh in še drugih dejstev je RO sindikata delavcev v prometu in zvezah Slovenije pri Skupščini SRS že sprožil zakonodajno pobudo za spremembo dveh, po njegovem mnenju spornih in neustavnih členov navedenega zakona. Ker gre za njihov status, ker nočejo živeti v podrejenem položaju, so delavci v cestnem gospodarstvu nestrpni in zainteresirani, da bi probleme uredili čimprej. Zato je pododbor za cestno gospodarstvo pri RO sindikata delavcev v prometu in zvezah Slovenije na zadnji seji obravnaval zahteve delavcev in sklenil, da je treba razrešiti odprtih problemov kar najbolj pospešiti. V ta namen je tudi sklenil, da RO sindikata predlaga Ustavnemu sodišču SR Slovenije, naj Skupščini SR Slovenije določi primeren, največ šestmesečni rok, da napadena določila republiškega zakona o javnih cestah prilagodi ustavi, oziroma da določila členov 22/II člena 24 zakona proglasi za neustavna in jih razveljavi.

Ime ne rešuje PROBLEMOM

(Nadaljevanje s 1. strani)

ZAKAJ JE SINDIKAT „PROTI“?

pred leti, bi konstituiranje njihove enote kot temeljne organizacije združenega dela zanje pomenilo rešitev. Zdjaj pa so se tako zaostali v razvoju, da vidijo in iščejo rešitev le v združitvi s sorodnim podjetjem, kajti navzlic spremenjenim družbenoekonomskim razmeram matično podjetje niti zdaj ne kaže posluha za njihove želje in potrebe. Vsi doslej izdelani elaborati o odcepitvi od Emone in integraciji s kombinatom Pivka nesporno dokazujejo, da „Perutnina“ in PIVKA v proizvodno-tehnološkem in ekonomskem smislu predstavljata celoto, ki ima vse možnosti za hitrejši razvoj, zaposlenim pa zagotavlja neokrnjeno uveljavljanje samoupravnih pravic. Zaradi teh dejstev in zato, ker kolektiv obrata „Perutnina“ ne zaupa v ZP EMONA, vztrajajo pri svoji odločitvi.

Za razliko tako kategoričnemu stališču predsednika sindikalne organizacije obrata „Perutnina“ – to mnenje so dopolnjevali in podrobneje utemeljevali tudi preostali člani izvršnega odbora te sindikalne organizacije – so bili vsi drugi udeleženci seje strpnejši v svojih stališčih. Opozorili so, da je točno marsikaj, kar doslej izdelani elaborati nakazujejo glede tehnološko proizvodnih in ekonomskih učinkov, ki bi jih dosegalo morebitno novo podjetje. Resno pa so podvomili v to, ali izdelani elaborati nakazujejo tudi realne tržne perspektive in ali enakih rezultatov res ne bi mogla „Perutnina“ doseči kot temeljna organizacija združenega dela v okviru ZP EMONA.

Hkrati pa bi morali tudi vedeti, kakšen status je združenemu podjetju EMONA ob ustanavljanju temeljnih organizacij združenega dela pripravljeno priznati obratu „Perutnina“. Priprave na uveljavljanje ustavnih dopolnil v ZP EMONA namreč kažejo, da so jih v tej delovni organizaciji zaradi zahtev po odcepitvi zaloškega obrata močno pospešili, hkrati pa tako usmerili, da se obratu „Perutnina“ ni bati, da bi bil zapostavljen in da bi zaostajal v razvoju samo zaradi tega, da bi se lahko hitreje razvijale druge dejavnosti. Predvideno je namreč, da bo o vseh važnejših vprašanjih – torej tudi o delitvi dohodka, delitvi in porabi skladov podjetja, investicijah in drugem – odločal delavski svet ZP EMONA na podlagi soglasja vseh temeljnih organizacij združenega dela, ne pa kot doslej – z večino glasov.

Teh nekaj dejstev že kaže, zakaj se člani predsedstev obeh mestnih odborov strokovnih sindikatov ne strinjajo z zahtevno kolektivno obrato „Perutnina“ Zalog po odcepitvi od ZP EMONA in morebitni integraciji s kombinatom PIVKA. Da pa ne bi kdorkoli pomislil, da sindikat kmali samoupravne pravice kolektivov, je treba povedati še nekaj:

Oba mestna odbora strokovnih sindikatov menita, naj obrat „Perutnina“ kot samostojna organizacija združenega dela v okviru ZP EMONA dobi vse ustavne pravice, da se naj na osnovi teh pravic in svojega statusa kar najtesneje poveže s podjetjem EMONA kot celoto, preko tega podjetja pa na podlagi ustreznega samoupravnega sporazuma tudi s kombinatom PIVKA ali drugimi partnerji. Po tej poti bi se izognili nepotrebnim dezintegracijam, poskrbljeno bi bilo za dosledno uveljavljanje samoupravnih pravic in položaja prizadetih delavcev, razvijala in uresničevala bi se misel o kar najtesnejšem povezovanju in enakopravnem urejanju odnosov med proizvodnjo, predelavo in trgovino na podlagi ustavnih dopolnil.

Sindikata delavcev v kmetijstvu, živilski in tobačni industriji ter storitvenih dejavnosti menita, da uveljavljanje ustavnih dopolnil ne more pomeniti potuhe dezintegracijskim interesom, ampak pot in možnost za odpravljanje morebitnih sporov, hkrati pa tudi podporo novim integracijskim procesom. Primer obrata „Perutnina“ jasno potrjuje tako trditev. Zato naj celotnemu kolektivnemu ZP EMONA pomeni opozorilo, da se mora bolje organizirati pri uveljavljanju ustavnih dopolnil v praksi in se ovesti odgovornosti, da je lahko dezintegracija samo skrajno sredstvo pri reševanju perečih vprašanj.

Naj sklenemo: obe predsedstvi mestnih odborov strokovnih sindikatov sicer nasprotujeta odcepitvi obrata „Perutnina“ od ZP Emone, zahtevata pa, da delovna skupnost tega obrata v okviru matičnega podjetja dobi vse svoje samoupravne in ustavne pristojnosti. Če pa bi se le primerilo, da bi bil kolektiv obrata „Perutnina“ v tem izigran, bo sindikat zadnji, ki bi nasprotoval temu, da si omenjena delovna skupnost poišče takega partnerja, v katerem bi videla in dobila vse tisto, kar bi – v smislu ustavnih dopolnil – morala videti in imeti v matičnem podjetju.

M. GOVEKAR

Nekateri vlečejo, drugi pa gledajo

(Nadaljevanje s 1. strani)

ziran del podjetja, denimo del podjetja, ki se ukvarja z neko posebno dejavnostjo, kot je transport ali pa izdelovanje gradbenega materiala, oziroma, da gre za fazo v proizvodnem procesu, kakršno na primer predstavljajo krivljenje in vgrajevanje betonskega železa, priprava, transport in vgrajevanje betona itd. V tem smislu bi po mnenju predsedstva RO sindi-

kata gradbenih delavcev torej morali v delovnih organizacijah iskati konkretne rešitve. Razumljivo je, da bodo le-te odvisne še od mnogih drugih dejavnikov, kot so velikost podjetja, teritorialna razprostranjenost, število zaposlenih in podobno.

Ustanavljanje temeljnih organizacij združenega dela, izoblikovanih na podlagi omenjenih izhodišč, seveda ne bi smelo

voditi v dezintegracijo že zdaj preveč razdrobljenih zmogljivosti gradbeništva. Če se odločimo za ustanavljanje temeljnih organizacij, se zanje v gradbeništvu razen vsega drugega odločimo tudi zato, da bi laže opredelili skupne interese ne le v okviru delovnih organizacij, ampak tudi v njihovem tesnejšem povezovanju. Temeljne organizacije združenega dela bi v sedanjem trenutku lahko in

tudi morale postati nosilci intenzivnejših integracijskih gibanj, ki so za panogo nujna.

Praksa že opozarja, da bomo ustavna dopolnila v praksi uveljavljali vse preveč počasi, če se bodo angažirali le sindikati in druge družbeno-politične organizacije, vsi drugi dejavniki pa bodo bolj ali manj neprizadeto stali ob strani, so ugotavljali člani predsedstva RO sindikata gradbenih delavcev Slovenije. Če poslovna združenja in druge republiške organizacije gradbeništva, kot denimo Biro gradbeništva Slovenije in Gradbeni center Slovenije v preteklosti še zdaleč niso toliko prispevali k tehnično ekonomskemu in družbenemu razvoju gradbeništva kot celote, kot bi od njih pričakovali, je skrajni čas, da to storijo zdaj. Razen vseh drugih nalog, ki jih imajo, bi namreč morali spoznati, da uresničevanje ustavnih dopolnil pomeni tudi njihovo neposredno nalogo, pot in možnost, da slednjič najdejo svoje pravo mesto v slovenski družbi.

-mG

IZ DELA LJUBLJANSKIH SINDIKATOV

VSEBINSKA OPREDELITEV konference ljubljanskih sindikatov

Predsedstvo MS ZS Ljubljana je na svoji seji v torko okvirno vsebinsko opredelilo konferenco ljubljanskih sindikatov, ki bo predvidoma sredi maja; točen datum te konference bo predsedstvo določilo kasneje.

Čeprav bo ta konferenca seveda spregovorila o splošnih gospodarskih političnih razmerah v Ljubljani in s tem v zvezi gotovo opozorila tudi na širše problema našega gospodarskega in političnega življenja, bo njen osnovni cilj mobilizacija ljubljanskih sindikalnih organizacij za koordinirano reševanje določenih nalog, ki so jim skupne. To so predvsem naloge, povezane s prizadevanji za stabilizacijo gospodarstva, s samoupravnim sporazumevanjem o delitvi dohodka in osebnih dohodkov, dalje naloge v zvezi z uresničevanjem ustavnih dopolnil v zvezi s pripravami na skupščinske volitve v prihodnjem letu in naloge, povezane z opredelitvijo mesta in vloge sindi-

kalne organizacije v statutarnih aktih delovnih organizacij občin in mesta.

Gradivo v zvezi z vsebinsko opredelitvijo te konference bo predsedstvo poslalo v razpravo vsem izvršnim odborom ljubljanskih sindikalnih organizacij. Ta razprava naj bi prispevala k mobilizaciji osnovnih sindikalnih organizacij za razreševanje skupnih nalog ljubljanskih sindikatov; zato je predsedstvo tudi predlagalo, naj bi v to razpravo pritegnili tudi organe samoupravljanja in vodstva ljubljanskih delovnih organizacij.

Na isti seji je predsedstvo verificiralo tudi besedilo „stališč, predlogov in priporočil Mestne konference SZDL Ljubljana in MS ZS Ljubljana o uresničevanju nekaterih aktualnih nalog zdravstva v Ljubljani.“ Ta skupna seja obeh omenjenih forumov je bila 7. marca, predlog besedila njenih zaključkov pa je izdelala posebna komisija, izvoljena na tej seji. Predsedstvo je ocenilo, da predloženo besedilo sklepov ustreza stališčem in ocenam, ki so bile podane na skupni seji. Poslalo ga bo v razpravo mestni skupščini Ljubljane in skupščini skupnosti zdravstvenega zavarovanja delavcev Ljubljane – s tem da bo

o svojih stališčih, priporočilih in predlogih ponovno razpravljalo, če se bodo stališča omenjenih dveh forumov bistveno razlikovala od stališč skupne seje MK SZDL Ljubljana in MS ZS Ljubljana.

M. P.

VPRAŠANJE:

Takoj lahko nastopim delo v drugi delovni organizaciji; v sedanjem sem delovno razmerje odpovedal, vendar imam precej dolg – trimesečni odpovedni rok in se bojim, da me v novi delovni organizaciji ne bi tako dolgo čakali. Prosil sem že za sporazumno razrešitev pred iztekom odpovednega roka, vendar podjetje vztraja, da moram delati do izteka trimesečnega roka. Kaj se mi lahko zgodi, če kljub temu odidem prej in s tem samovoljno prekinem delovno razmerje.

V. A. – LJUBLJANA

ODGOVOR:

Če boste brez privolitve organizacije zapustili delo še pred iztekom izstopnega roka, boste s tem, kot tudi sami ugotavljate, samovoljno zapustili delo. Posledica samovoljne zapustitve je odškodninska odgovornost delavca za vso škodo, ki delovni organizaciji nastane zavojo tega. Delovna organizacija pa mora dokazati, da je bila z vašim odhodom oziroma samovoljno zapustitvijo dela resnično oškodovana, če hoče uveljavljati odškodnino. Torej mora škoda res nastati, delovna organizacija jo mora točno ugotoviti. Delavci mnogokrat zmotno mislijo, da morajo delovni organizaciji plačati nekakšno kazen, ker so samovoljno zapustili delo. To ni res; ne gre za kaznovanje, temveč za povrnitev škode, ki lahko dosega tudi zelo visoke zneske. Seveda je škoda odvisna od delovnega mesta oziroma dela, ki ga je opravljal delavec, ki je samovoljno zapustil

Pravna posvetovalnica DE

delo. Tako bo prav gotovo manjšo škodo s svojim nenadnim odhodom povzročil delavec, ki je opravljal, denimo, nekvalificirano delo na nekem gradbišču, kot če bi delo zapustil projektant, brez njegovega dela ne bi bilo mogoče nadaljevati in bi morala delovna organizacija zaradi tega plačevati penale in podobno. Torej je od vsega konkretnega dela odvisno, ali bo sploh škoda nastala in v kakšnem obsegu. Nadaljnje posledice samovoljne zapustitve dela zadevajo še izgubo pravic do stanovanja, ki ga delavcu dodeli v uporabo delovna organizacija, takojšjo povrnitev celotnega stanovanjskega kredita, če ga je delavec dobil od delovne organizacije, povrnitev študentskega stipendija, če je bil študent pod pogojem, da ostane v delovni organizaciji določeno dobo itd. Tako kot je hotel zakonodajalec zavarovati delavca pred takojšnjim prenehanjem dela z določitvijo takoj imenovanih odpovednih rokov, je na drugi strani s temi roki hotel zavarovati tudi delovno organizacijo, da se ne bi nenadoma znašla brez delavcev. Odpovedne ali izstopne roke, ki jih zakon predpisuje, je zato treba spoštovati. Nespoštovanje predpisov pa lahko povzroči, kot smo navedli, tudi neprijetne posledice.

M. LIPUŽIČ

PO ZAČRTANI POTI

Slovenjgraški sindikati pripravljajo svojo III. konferenco – posvetili jo bodo samoupravljanju

V Slovenjem Gradcu so se odločili, da bodo delovno usmeritev občinskega sindikalnega sveta za letošnje leto kar najbolj konkretizirali. Izoblikovali so akcijski program in v njem nanizali vsa tista vprašanja, ki jim bodo morale osnovne organizacije sindikata skupaj z občinskim sindikalnim svetom posvetiti v tem letu vso pozornost.

Slovenjgraški sindikati so imeli doslej dve delovni konferenci. Na prvi so, med drugim, ugotovili, da so delovne organizacije zanemarile gradnjo namernih stanovanj. Samoupravnim organom delovnih organizacij so zato predlagali, naj bi namenili vsaj polovico denarja, zbranega s stanovanjskim pri-

spevkom, za gradnjo ali nakup družbenih stanovanj. Osnovne organizacije sindikata bodo morale v delovnih organizacijah vztrajati, da samoupravni organi sprejmejo stališče sindikatov, hkrati s tem pa bi kazalo spodbujati tudi akcijo za namensko varčevanje za stanovanjsko gradnjo ter pri tem posvetiti posebno pozornost zagotavljanju stanovanj za zaposlene v nekaterih družbenih službah, predvsem v prosveti in zdravstvu.

Druge konferenca slovenjgraških sindikatov pa je opozorila na nekatere najbistvenejše pomanjkljivosti sistemov delitve dohodka in osebnih dohodkov. Ugotovili so, da so delitveni sistemi sila komplicirani, da povsod ni uveljavljeno načelo na-

grajevanja po delu, da v polovici delovnih organizacij nimajo izdelane sistematizacije delovnih mest itd. Posebno pozornost bodo morale osnovne organizacije sindikata nameniti izdelavi aktov o delitvi dohodka in osebnih dohodkov, pri čemer bodo morale tudi vztrajati, da osebni dohodki ne bodo nikjer nižji od 1.000 dinarjev mesečno.

Ena od osnovnih letošnjih nalog sindikatov v Mislinjski dolini bo okrepiti samoupravljanje in zagotoviti, da bodo delovni ljudje resnično odločali o pogojih, sredstvih in rezultatih svojega dela. Zato bo pripravil Občinski sindikalni svet Slovenj Gradec analizo o razvitosti samoupravljanja v delovnih organizacijah in jo predložil tretji konferenci slovenjgraških sindikatov. Predvidevajo, da bodo izoblikovali poseben akcijski program, v katerem bodo nanizali najpomembnejše naloge osnovnih organizacij sindikata, predvsem pa bo treba podrobneje opredeliti odgovornost individualnih in kolektivnih izvršilnih organov, na novo zastaviti sistem kadrovanja in izobraževanja perspektivnih kadrov v organih samoupravljanja, proučiti sistem reelekcije vodstvenih kadrov in rotacije članov samoupravnih organov, analizirati spoštovanje sprejetih samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov itd. Zavzeli pa se bodo tudi za izpopolnitev sistema obveščanja. (An)

IZKUŠNJE DRUGIH

Minulo delo v praksi

Med srečanjem predstavnikov Sindikata delavcev v prometu in zvezah Jugoslavije s predstavniki sindikata luških delavcev Italije (FILPCGIL) smo izmenjali tudi informacije o osebnih dohodkih ozioroma o plačah delavcev.

Luški delavci v Italiji so organizirani v nekakšno zadrugo. Dolgo so bili plačani le v času, ko so dejansko delali, zdaj pa so dosegli, da so „stalno nastavljeni“. Zanimiva pa je njihova rešitev zagotavljanja virov za dohodek v času, ko zavoljo različnih vzrokov delavec ne dela.

Sindikata luških delavcev Italije je že pred časom dosegel, da se celotno plačilo za nakladanje, razkladanje ali prekladanje tovorov v luki uporabi le za plačilo delavcev. Vzdrževanje pristanišč in skladišč, gradnja novih luških naprav in vsi drugi stroški poslovanja pristanišč se ne pokrivajo iz tega vira. Tarife za luške storitve pa se oblikujejo tako, da na vsakih 100 lir, ki jih prejme delavec, plača naročnik še 154 lir – torej skupno 254 lir – ki gredo v poseben sklad. Ta sklad je formiran za vso Italijo.

Sredstva sklada, ki znašajo torej nekaj več kot 60 % zneskov, plačanih za luške storitve, se uporabljajo samo za pristaniške delavce. Sklad izplačuje zaslužek za dneve, ko luški delavci ne delajo, prav tako pa tudi boleznine in nadomestila plač ob nesrečah. Povprečni zaslužek luškega delavca znaša 11.000 lir dnevno, sklad pa zagotavlja pristaniškim delavcem v lukah prve kategorije za delavnike, ko ne delajo, 7.700 lir nadomestila. Enak znesek prejema delavci ob boleznini ali ob nesreči. V lukah prve kategorije dela 82 % vseh luških delavcev. V lukah druge kategorije znaša zagotovljeni dohodek na delavnik, ko delavec ni delal, 6.700 lir, v lukah tretje kategorije pa 5.700 lir. Ti zneski so tudi osnova pokojnine.

Vidimo torej, da so pristaniški delavci v Italiji s kombinacijo načela solidarnosti z načelom, da tedaj, ko delajo, varčujejo denar za čas, ko ne bodo delali, našli način, ki jim zagotavlja zelo visoko stopnjo socialne varnosti tudi v času, ko je obseg dela sorazmerno manjši, pa tudi za tiste delavce, ki postanejo za delo nesposobni zavoljo boleznini ali starosti. Izkušnja, o kateri bi kazalo razmišljati tudi v naših razmerah.

ANDREJ GRAHOR

pravkar sta izšla tretji in četrti roman iz ciklusa

ČAROVNICA Z GRICA

TEKMICA MARIJE TEREZIJE – I. KNJIGA
TEKMICA MARIJE TEREZIJE – II. KNJIGA

DVORNE SPLETKE – I. KNJIGA
DVORNE SPLETKE – II. KNJIGA

V obeh romanah pisateljice Zagorke se prizorišče dogajanja preseli na avstrijski cesarski dvor. Bralec sreča večno zaskrbljeno cesarico Marijo Terezijo, žensko nenavadne trmoglavosti in nedoslednosti, njenega vladarskega zadovoljstva ne kalijo samo politični škandali, temveč tudi problemi v dinastiji sami. Knjige so bile napisane z mojstrsko roko in ljubiteljev vznemirljivih romantično pustolovskih romanov nikakor ne bodo razočarale.

Cena za knjigi Tekmica Marije Terezije I-II je 130 din, za Dvorne spletke I-II pa 110 din.

Hkrati založba opozarja, da ima na zalogi le še omejeno število prvih dveh romanov:

SKRIVNOST KRVAVEGA MOSTU – I. KNJIGA
SKRIVNOST KRVAVEGA MOSTU – II. KNJIGA

MALLEUS MALEFICARUM – I. KNJIGA
MALLEUS MALEFICARUM – II. KNJIGA

Cena za knjigi Skrivnost krvavega mostu I-II je 96 din, za Malleus maleficarum I-II pa 104 din.

Knjige so na voljo v vseh knjigarnah in pri zastopnikih založbe, naročila pa sprejema tudi uprava na naslov

DRŽAVNA ZALOŽBA SLOVENIJE
61000 LJUBLJANA, Mestni trg 26

Uveljaviti načelo javnosti

Zahteva mariborskih sindikatov: izplačila vseh prejemkov naj bodo javna

Občinski sindikalni svet Maribor si je v delovnem programu za letošnje leto mimo drugega zadal, da bo uveljavil načelo javnosti pri izplačilih osebnih dohodkov in drugih prejemkov tako v delovnih organizacijah kot v občini. Izvršni odbori osnovnih sindikalnih organizacij bodo najmanj dvakrat na leto razpravljali o osebnih dohodkih in o drugih prejemkih v delovnih organizacijah ter o tem izoblikovali stališča.

V marsikateri delovni organizaciji pristojne službe zelo ne-

rade ali pa sploh nočejo dati nekaterih podatkov o izplačilih izvršnim odborom osnovnih sindikalnih organizacij. Zato je občinski sindikalni svet pripravil poseben vprašalnik in ga je posredoval vsem direktorjem delovnih organizacij v občini Maribor s prošnjo, naj poskrbijo za to, da bo sindikalna organizacija dobila zahtevane podatke na vpogled in v obravnavo. Prvi letošnji pregled podatkov o osebnih dohodkih bodo delovne organizacije izdelale za leto

1971, drugega pa po periodičnih obračunih za devet mesecev. Osnovne organizacije sindikata bodo na podlagi teh podatkov zavzele svoje stališče in ga sporočile delavskemu svetu podjetja ter ObSS.

Občinski sindikalni svet je prepričan, da bo javnost izplačil osebnih dohodkov in drugih prejemkov zaposlenih, kamor sodijo zlasti dnevnice, kilometrine, provizije, nagrade in darila, pripomogla k urejanju razmer v delovnih organizacijah,

skratka, da bo javna razprava v marsikateri delovni organizaciji pripomogla k temu, da bodo izplačila prejemkov poslej v razumnih mejah.

Sindikalni delavci občine Maribor so to akcijo pozdravili, saj se zavedajo, da so prav osebni dohodki, njihova delitev in njihovi razponi ter drugimi prejemki iz naslova materialnih stroškov in dopolnilnega dela največkrat predmet razprave in kritike ter nezadovoljstva v številnih delovnih organizacijah. c

SINDIKAT IN KMETJE-KOOPERANTI

Republiški odbor Sindikata delavcev v kmetijstvu, živilski in tobačni industriji o možnostih včlanjevanja kmetov – kooperantov v sindikat

Naši kmetje doslej niso mogli postati člani sindikalne organizacije, ker so jim to onemogočala statutarna določila. Le-ta načelno omogočajo včlanitev samo tistim, ki so v rednem delovnem razmerju, izjema so le upokojenci, katerih organizacija je kolektivni član sindikatov. Začasno nezaposlenim ali začasno odsotnim v tujini pa članstvo v sindikatih miruje, kot to določata statuta ZSS in SZJ.

V številnih drugih državah, tako na Vzhodu kmetom-kolhoznikom kot kmetom kolonom ali spolovinarjem in tudi samostojnim kmetom na Zahodu pa je omogočeno prostovoljno organiziranje v različne sindikalne organizacije, ki so organizirane v nacionalne zveze in tako posredno ali neposredno v svetovno sindikalno gibanje.

Tako se že ves čas po vojni vsiljuje načelno vprašanje, ali je prav, da te možnosti naši kmetje nimajo; predvsem velja to za tiste, ki združujejo svoje delo in sredstva med seboj in z družbenimi sredstvi v združeno delo z delavci. Osnove za tako združevanje namreč obstajajo že ves čas po vojni, in to v ustavi in v zakonih za združništvo in kooperacijo. Naša specifična pot socialističnega razvoja torej terjajo odgovor, ali ni končno napočil čas, da to vprašanje uredimo ali pa da si zastavimo zelo resno vprašanje, kdaj ga sploh mislimo?!

KAKŠNE RAZMERE
VLADAJO V ZDRUŽENEM DELU

V kmetijstvu in gozdarstvu z združevanjem osebnega dela in sredstev z družbenimi in v združeno delo uspešno razvijamo svojstven model družbeno-ekonomskih odnosov, ki mu je osnova družbeno samoupravljanje. To se prav tako dogaja tudi v drugih zasebnih dejavnostih, vendar na drugačnih osno-

vah. Ustavna in zakonska določila namreč vse bolj spreminjamo v tem smislu, da bi bili vsi delovni ljudje – delavci, kmeti, obrtniki in tudi zaposleni v drugih dejavnostih – izenačeni v možnostih združevanja sredstev in dela z možnostjo podružbljanja procesov in razvoja odnosov na samoupravni podlagi. To pa nedvoumno vodi v vse bolj razvite socialistične ekonomske in družbene odnose kljub temu, da je in še dolgo bo zasebna lastnina prisotna v tem procesu.

V delovnih organizacijah, kjer so zaposleni samo delavci, smo že kmalu po vojni ustvarili take pogoje, da se proces podružbljanja v združenem delu odvija nemoteno na navedenih osnovah, da temu s teoretičnih družbenopolitičnih stališč ni možno oporekati. Še več, vsaj teoretično smo v koreninah odpravili – predvsem z uvedbo samoupravljanja – različne oblike mezdnih odnosov, ki so bili in so danes v zahodnem svetu eden najosnovnejših motivov, da se delavci in drugi delovni ljudje organizirajo v sindikate.

ZNAČILNOSTI
POSAMEZNIH OBLIK
ZDRUŽENEGA DELA IN POLOŽAJ LJUDI

V združništvu in kooperaciji gremo hitreje po poti podružbljanja kot v drugih zasebnih dejavnostih. Kmetje so bili namreč kot ustanovitelji oziroma člani kmetijskih in gozdarskih organizacij že doslej po ustavi in zakonih načelno enakopravni člani teh posebnih vrst delovnih organizacij, kar je pogojevala tradicija združništva iz preteklosti. V okviru zeh delovnih organizacij imajo z delavci načelno izenačeno aktivno in pasivno volilno pravico, ko volijo posameznike v samoupravne organe. Tako so kmetje v družbeno-

litičnem smislu popolnoma izenačeni z delavci, ker na vseh ravneh samoupravljanja enako odločajo o vseh zadevah gospodarjenja, torej tudi o delitvi s skupnim delom ustvarjenega dohodka.

V tem je tudi bistvena razlika med kmeti in obrtniki in drugimi zasebnimi dejavnostmi, kjer takih odnosov za zdaj še ne poznamo. Tak proces pa se tudi na tem področju že začel, saj se obrtniki ali drugi delovni ljudje združujejo po veljavnih zakonih v posebne oziroma drugačne vrste organizacij združenega dela. V takih organizacijah se šele v zadnjem času razvijajo take samoupravne osnove in praksa, ki bodo sčasoma privedle družbene in ekonomske odnose prav gotovo do take stopnje, ko bodo delavci in zasebniki v svojem družbenem in ekonomskem položaju izenačeni z delavci in kmeti v kmetijskih in gozdarskih organizacijah.

Delavci, zaposleni pri obrtnikih in drugih zasebnikih, so očitno še v meznem odnosu, saj še ne poznamo primera, da bi jim bilo omogočeno organizirati se v svoje organizacije združenega dela ali skupaj z delavci in da bi tako skupaj z njimi enakopravno dohodo ali dohodku in o drugih zadevah, ki so rezultat skupnega dela. Zategadelj je tudi nujno potrebno njihove pravice varovati s kolektivnimi pogodbami, kot smo to storili v storitvenih dejavnostih. V kmetijskih in gozdarskih organizacijah pa tako posebno zakonsko varovanje pravic delavcev pred kmeti in obrtniki ni potrebno niti ni mogoče, ker je načelo družbenoekonomske enakopravnosti v osnovi uzakonjeno in se v praksi bolj ali manj uspešno uresničuje že ves povojni čas. Pri tem lahko celo trdimo, da so bili doslej kmetje v določenih primerih kljub takim načelom praktično družbeno in ekonomsko v podrejenem položaju; vsaj tako se je večina kmetov doslej počutila. Njihov sorazmerno slab ekonomski položaj, slaba medsebojna povezanost in samoupravna organiziranost so osnovni razlogi za take razmere in počutje, kar hkrati nakazuje možnost rešitve teh vprašanj. Nadalje je treba omeniti, da so bile na osnovi splošnega zakona zavarovane samo pravice delavcev iz delovnega razmerja, medtem ko to v nobeni obliki ne velja za kmetove pravice v združenem delu. Sklepala se tudi niso primerna delovna razmerja s kmeti, čeprav so osnove za to obstajale, bile so namreč premalo jasne, da bi si kmetje na osnovi tega zagotovili tak status, kot bi ga lahko imeli. Danes pa taki pogoji že v celoti obstajajo.

Pri posameznih kmetih so tudi trajno zaposleni delavci. Teh je v Sloveniji nekaj tisoč, v Jugoslaviji pa blizu 100.000. Manjši del teh delavcev ima urejeno delovno razmerje na civilno-pravni osnovi, drugi pa so prepuščeni sami sebi. Zato je treba čimprej sprožiti postopek za sklepanje kolektivnih delovnih pogodb, kot smo to že storili v storitvenih dejavnostih.

(NADALJEVANJE PRIHODNJIČ)

Veliko izbiro stavbnega pohištva, parketa, salo- nita, opeke, bitumenskih izdelkov, teraco plošč, cementa, apna, keramičnih ploščic in ostalega gradbenega materiala ter premoga in strešne kon- strukcije po naročilu vam nudi

TP »Smreka« MARIBOR

Prodajamo na devize z 10 % popustom!

KOMENTATORJEV STOLPEC

Po ovinkih do čistih računov

Odkar se je zveza odpovedala izvenproračunski bilanci, so dobile republike in pokrajine dokaj natančen pregled nad obtokom denarja v državi. Jasno je postalo tudi, kdo naj plačuje zunanje in kdo notranje dolgove, ki si jih je doslej nabrala federacija. Plačujemo jih sicer iz zvezne blagajne, vendar zbirajo denar zanje republike in pokrajine. A kaj, če le-te niso pripravljene poseči v svoje blagajne ali če odlašajo z izplačili?

Tudi za takšne primere je poskrbljeno. Služba družbenega knjigovodstva lahko po nalogu zveznega sekretariata za finance zaseže denar iz republiških in pokrajinskih računov razen za izplačilo osebnih dohodkov. Vendar doslej zavoljo različnih razlogov do tega še ni prišlo. Tako so marca neplačane obveznosti znašale milijardo dinarjev! Naša republika je najboljši plačnik, kajti od 580 milijonov dinarjev obveznosti je izplačala 575 milijonov, medtem ko je n.pr. Hrvaška plačala od 898 milijonov samo 595 milijonov dinarjev in je zato največji dolžnik.

Razumljivo je, da se zaradi nerednega dotoka denarja za odplačilo dolgov splošna nelikvidnost gospodarstva stopnjuje. Če hočemo res peljati finančni red v naš ekonomski sistem, takšnemu ravnanju nikakor ne kaže priznati. Kljub temu pa bi po mnenju Narodne banke morali dati republikam in pokrajinam možnost, da pridejo „do sape“ in da svoje obveznosti uskladijo z dejanskim pritokom sredstev. Služba družbenega knjigovodstva pa ima spet svoj predlog in zahteva od zveznega izvršnega sveta, naj v dogovoru z republikami in pokrajinami določi, v katerih realnih rokih in v kakšnih mesečnih vsotah naj pokrivajo obveznosti in dolgo- ve. Verjetno je, da bodo v mejah teh dveh predlogov našli tudi rešitev za sedanje dolgove, če pa je ne bodo, bo služba družbenega knjigovodstva blokirala račune republik in pokrajin.

Pri proračunskih obveznostih federacije torej se ni reda, pravijo pa, da bo v prihodnje. Redni dohodki federacije namreč niso več sporni. To so carine in posebne carinske dajatve, zvezne takse in dohodki, ki jih ustvarjajo s svojim delom zvezni organi in organizacije. Nesporazumi se pojavljajo predvsem v zvezi s prispevkom republik in pokrajin. Vendar pričakujejo, da se bodo stališča še približala in da bodo razlike odstranili v skupščinski debati. Za to je še dovolj časa. Financiranje federacije je za letos zagotovljeno, novi zakon pa bo veljal šele od 1973. leta dalje. Po osnutku zakona, s katerim so se strinjale vse republike in pokrajine, bo letošnja osnova veljala do leta 1975, kar pomeni, da bodo znesek prispevka oziroma vsoto za financiranje federacije določali v sorazmerju z udeležbo vsake republike in pokrajine v skupnem družbenem proizvodu vsega gospodarstva in v skupnem dohodku davka na promet proizvodov in storitev. V. B.

Atelšek še naprej na čelu Gorenja

Potem ko so vse tovarne enotno zavrnilo odstopno izjavo generalnega di- rektorja, je Ivan Atelšek umaknil napovedani odstop

V torek, 11. aprila, je v Vele- nju na izredni seji zasedal centralni delavski svet tovarne go- spodinjske opreme Gorenje Vele- nje. Obravnavali so zahtevo Ivana Atelška, da ga razrešijo dolžnosti generalnega direktorja Gorenja, ker da zaradi zunanjih vplivov – kot je navedel v pismu centralnemu delavskemu svetu Gorenje in delavskemu svetu enote Velenje 31. marca letos – ne more več zagotoviti uspešnega vodenja združenega podjetja.

Ivan Atelšek je na seji cen- tralnega delavskega sveta pod- robneje obrazložil razloge, zara- di katerih je zahteval razrešitev. Do takšne odločitve je prišel ob spoznanju, da zaradi nakopi- čenih problemov, katerih rešite- v je izven možnosti delovne organizacije, ne more več zago- toviti nadaljnjega uspešnega raz- voja podjetja. Ogroženo je ure- sničevanje proizvodnega in iz- voznega načrta za leto 1972 ter uveljavitev srednjeročnega raz- vojnega programa do leta 1978, ko naj bi Gorenje doseglo že blizu 7 milijard dinarjev realiza- cije. Gorenje bi lahko uresničilo ta načrt, vendar v pogojih stabi- lnega gospodarjenja. Ivan Atelšek je na seji centralnega delavskega sveta obširno nave- del „zunanje vplive“, med kate- rimi so neenaki kriteriji pri do- ločanju globalne devizne kvote, neenakopraven položaj pri izvo- zu na vzhodnoevropska tržišča, težave pri oskrbi z reproduk- cijskimi materiali, nerazume- vanje novosadske Jugobanke za sanacijo gospodarjenja v indu- striji elektromotorjev Gore- nje-Sever v Subotici in ne na-

Predstavniki političnega aktiva enote Velenje ter tovarn Gorenje iz Subotice, Mute, Slo- venj Gradca in Šoštanja so po- udarili, da razumejo razloge, ki so pripeljali Ivana Atelška do odločitve, da zahteva razrešitev dolžnosti generalnega direk- torja, in jih tudi sprejemajo, vendar pa menijo, da odstop Ivana Atelška z ničemer ne bo pripomogel, da bi lahko te pro- bleme laže in hitreje reševali. Delavski svet enote Velenje za- hteve Ivana Atelška za razre- šitev ni sprejel, z razrešitvijo pa tudi niso soglašali v drugih to- varnah Gorenja. Tudi razprav- ljavci na torkovi seji centralnega delavskega sveta niso soglašali z odstopom Ivana Atelška. Ob koncu razprave na tej seji je ge- neralni direktor Gorenja izjavil, da s predlogom za razrešitev ni nameraval ničesar izsiljevati in je sprejel svojo odločitev po temeljitem preudarku, vendar pa zaradi enotno izraženih sta-

lišč in mnenj v vseh tovarnah Gorenja umika napovedani od- stop in bo ostal na dolžnosti ge- neralnega direktorja TGO Vele- nje še približno poldrugo leto, to je do reelekcije.

Centralni delavski svet TGO Gorenje Velenje je na izredni seji 11. aprila razpravljal tudi o devizni in izvozni problematiki, o težavah pri oskrbi z reproduk- cijskimi materiali ter o odnosih z bankami. Sklenili so, da bodo zvezni izvršni svet podrobneje seznanili s podatki o doseda- njem gospodarjenju ter z načrti, zvezni sekretariat za zunanjo trgovino in gospodarsko zbor- nico pa s problematiko v zvezi z zunanjetrgovinskim režimom in izvozom na vzhodnoevropska tržišča, izvršni svet SAP Vojvo- dine in novosadsko podružnico Jugobanke pa o problemih v zvezi s sanacijo oziroma nadalj- njim razvojem gospodarjenja v Industriji elektromotorjev Go- renje-Sever v Subotici. (vš)

S podvojeno zmogljivostjo

Novo peč trboveljske cementarne bodo prižgali 20. aprila

V trboveljski cementarni gre- do slednjic h koncu doslej naj- obsežnejša investicijska dela, ki bodo omogočala podvojitve proizvodnje. Modernizacija se je precej zakasnila. Najprej je bilo predvideno, da bodo novo peč prižgali že 29. novembra lani, kasneje so ta datum premaknili na konec januarja ali začetek februarja, vendar so imeli precej težav z montažnimi deli in ne- katerimi okvarami, vse to pa je povzročilo precejšnje preglavice kolektivu, ki je že za marec pla- niral 40.000 ton cementa. Zdaj pa bodo novo peč izročili na- menu po vsej verjetnosti 20. tega meseca, če seveda ne bo novih nepredvidenih ovir. Po- vpraševanje po cementu je to- likšno, da bi ga cementarna pro- dala še enkrat toliko, kot ga

proizvedejo zdaj. Za široko po- rabo so letos prodali le neznat- ne količine cementa, komaj 4 % do 6 % vseh proizvedenih koli- čin, ker ga prvenstveno od- premljajo gradbenim podjetjem, med njimi najprej tistim, ki so dala svoja sredstva kot posojilo za sedanjo rekonstrukcijo ce- mentarne. Proizvodnja v prvih treh mesecih pa je znašala približno 62.000 ton. Lahko bi bila večja, če bi uvozili klinker iz sosednje Avstrije, česar pa niso mogli, ker so zvezni organi omejili uvoz surovin. V cemen- tarni menijo, da bi lahko kljub zakasnitvi investicijskih del le- tos proizvedli pol milijona ton cementa, če bo nova peč obra- tovala ta mesec in če bodo na- daljevali s proizvodnjo tudi v dosedanjih obratih. —mn

Sredstvo za ohranitev svežine in vitalnosti
medex
poljuven

zadnje tudi stalno spreminjanje predpisov, kar onemogoča dol- goročno in realno programi- ranje razvoja in uresničitev raz- vojnih konceptov. Kot je pose- bej poudaril, je na te slabosti večkrat opozarjal, vendar so vsa ta opozorila izzvenela v pra- zno ...

NOVICE IZ KOLEKTIVOV

MARIBOR

O razvoju TAM

V Mariborski tovarni avto- mobilov in motorjev so se pre- dnevi sestali člani poslovnega odbora mariborskega podjetja in nemškega partnerja Klock Humboldt-Deutz. Člani tega od- bora so predstavniki organizacij, ki so s kapitalom udeleženi v mariborskem podjetju. Na seji so razpravljali o zaključnem računu tovarne avtomobilov za leto 1971 ter o letošnjem gospodar- skem načrtu. Posebno pozornost so posvetili investicijskemu na- črtu TAM in nadaljnji graditvi podjetja, obravnavali pa so tudi probleme, s katerimi se srečuje nemško podjetje na našem trgu. D. P.

HRASTNIK

Steklarna povečuje svoj izvoz

V hrastniški steklarni so prejš- nji mesec dosegli rekordne izvoze: vrednost blaga, prodanega v tu- jino, je dosegla 278.000 dolarjev, od januarja do konca marca pa so izvozili skoraj za 700.000 dolarjev izdelkov.

Kolektiv steklarne je tudi v marcu izvozil največ blaga v Zvezno republiko Nemčijo in ZDA ter v druge zahodnoevrop- ske države. Popraševanje po steklu iz Hrastnika je v tujini vse večje, predvsem gre lepo v denar razsvetljavno steklo, ki ga največ prodajo v ZDA in drugam. V steklarni so uredili še eno peč za proizvodnjo optičnega stekla, iz katerega izdelujejo različna sve- tila, zato bodo lahko poslej še več izvažali. Steklarna pa je pred kratkim poslala v Italijo tudi prve poskusne pošiljke posebnih steklenic za sokove. Pogodba z italijanskim odjemalcem pred- videva, da bo steklarna v nasled- njih petih letih vsako leto odpre- mila v Italijo od 30 do 35 milijonov teh steklenic.

Letos namerava steklarna Hrastnik prodati blaga v tujini za dva in pol milijona dolarjev. Kot že dolga leta, bo tudi tokrat na prvem mestu med odjemalci nji- hovih izdelkov Zvezna republika Nemčija, Italija, ZDA in druge zahodnoevropske države. Sicer pa bo kolektiv letos izvažal skoraj izključno na območja s kon- vertibilnimi valutami. —m

OBJEKTIVI

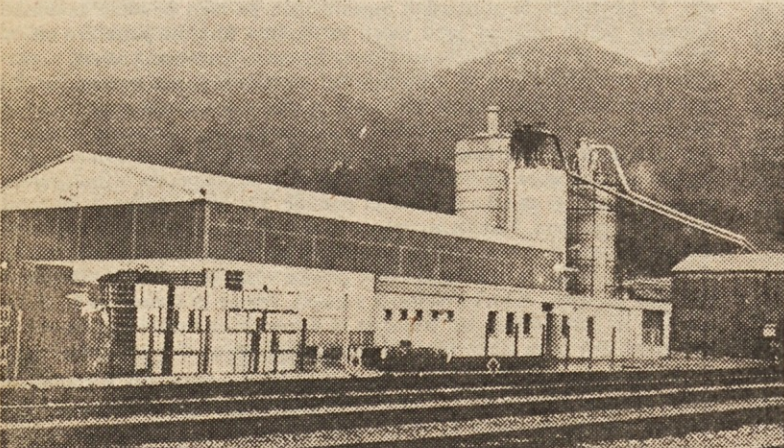
Nova tovarna hiš

Lesno industrijsko podjetje Bled je začelo svojo dejavnost v glavnem kot žagarstvo. Prvi njihovi proizvodi so bile deske in drug žagan les. Z leti pa so svojo proiz- vodnjo vse bolj preusmerjali v finalne izdelke, predvsem v izdelke za potrebe gradbeništva in stavbno pohištvo. Že nekaj časa dela v Bohinju njihova tovarna opažnih plošč, ki je ena največjih v Evropi, Tovarna stavbnega pohištva pri Bledu pa izdeluje predvsem vrata in deloma tudi okna.

Ob koncu minulega leta so v LIP Bled začeli s poskusno proizvodnjo v novi tovarni ISO SPAN opeke. To so veliki bloki (zidaki), narejeni iz lesnih odpadkov, ce- menta in različnih kemičnih dodatkov. Po izračunih stro- kovnjaka je gradnja z ISO SPAN zidaki najcenejša od vseh dosedanjih načinov. Po rezultatih raziskave Zavoda za raziskavo materiala je razvidno, da ti zidaki celo presegajo

norme za tovrstne izdelke. Preizkušeno tehnologijo in stroje so dobili od zahodnonemškega poslovnega part- nerja. V novi tovarni, ki stoji v Bohinjski Bistrici, je zapo- sljenih 23 ljudi, ki za zdaj delajo v eni izmeni. Za letos predvidevajo, da bodo izdelali ISO SPAN zidakov za 140.000 kvadratnih metrov zidu, ali za dve in pol manjše hiše na dan.

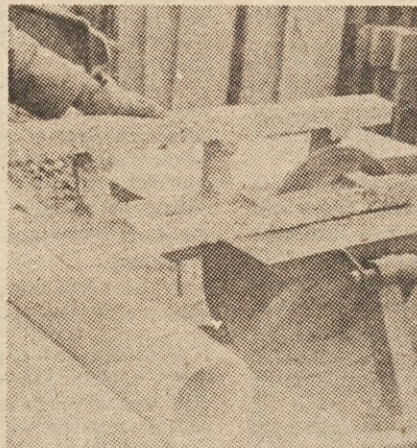
Za novo tovarno oziroma novi izdelek so se v LIP od- ločili zavoljo dveh razlogov: osnovne surovine, to je les- nih odpadkov imajo dovolj in jih na ta način najbolj eko- nomično izkoriščajo, drugi razlog pa je v tem, da je to korak bliže uresničitvi ideje o gradbenem paketu za in- dividualne hiše. V končni fazi naj bi pri njih zasebni gra- ditelji dobili vse, kar potrebujejo za gradnjo in opremo nekaj tipov družinskih hiš. A. AGNIČ

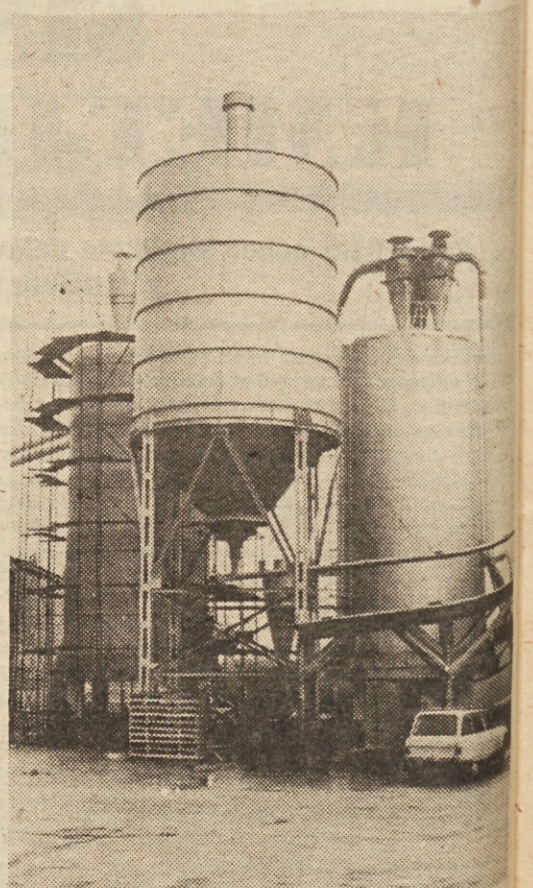
Nova tovarna ISO SPAN opeke stoji v Bohinjski Bistrici poleg tovarne opažnih plošč, ker pač iz odpadkov pri izdelavi le-teh izdelujejo nove zidake

Zidava z ISO SPAN zidaki je hitra in pre- prosta

ISO SPAN zidaki so mehki in jih lahko ob- likujemo kar z žago

Ob proizvodni hali stoji baterija silosov za lesne od- padke, cement in kemikalije

iz ljubljane v new york

Z letali Pan American boste potovali iz Ljubljane v New York najhitreje in najudobneje. Naša letala letijo vsak dan iz Londona, Frankfurt, Rima, Pariza, Amsterdama in Brusija.

Med poletom boste uživali razkošje največjega letala na svetu, našega 747. Vsi, ki so že potovali z našim 747 – bilo jih je več kot dva milijona – so bili navdušeni, ker so uživali med poletom: udobje, varnost in kuhinjo s svetovnimi specialitetami. Med poletom imate na voljo 12 zabavnih glasbenih programov in na izbiro dve filmski predstavi hkrati.

K rezervaciji vašega poleta sodijo v našo skrb še: rezervacije v hotelih, ogled mest, razni izleti in služba rent-a-car. Zagotovo vam tudi rezervacije za potovanja do vseh mest v notranjosti Amerike.

V ameriških poslovalnicah Pan American vam naši rojaki iz ZDA lahko kupijo karto za polet v Ameriko; dostavimo vam jo v Jugoslavijo!

V vseh poslovalnicah JAT, turističnih agencijah ali neposredno pri nas boste zvedeli vse o naših posebnih, izletniških tarifah.

PAN AMERICAN, HOTEL SLAVIJA, SV. SAVE 9, 11000 BEOGRAD. TELEFON: (011) 411-484

Pan Am
letalska družba
z največjimi izkušnjami
na svetu

KAKO SE V VELETRGOVINI MERCATOR LJUBLJANA PRIPRAVLJAJO NA URESNIČEVANJE USTAVNIH DOPOLNIL V PRAKSI

Po začrtani poti naprej

Vseh 18 enot v sestavi veletrgovine Mercator že zdaj odloča o porabi vseh ustvarjenih sredstev, samostojno pa razpolaga s polovico teh sredstev. Čeprav bodo kolektivi teh enot po konstituiranju v TOZD ne le odločali, temveč tudi dejansko razpolagali z vsemi sredstvi, vlada prepričanje, da to ne bo spodbudilo dezintegracijskih procesov

Sedanja notranja in samoupravna organizacija veletrgovine MERCATOR Ljubljana temelji na poslednem izpolnjevanju vsebine 10. člena Ustave SFRJ iz leta 1963, v bistvu torej na takih osnovah, kot jih vsem delovnim skupnostim želimo zagotoviti z uresničevanjem najnovejših ustavnih dopolnil. Prav zaradi tega ustanavljanje temeljnih organizacij združenega dela v veletrgovini MERCATOR pomeni samo nadaljevanje in izpopolnjevanje že utrjene organizacije, kar naj bi – upoštevaje samoupravne in ustavne pravice zaposlenih – tudi v prihodnje zagotavljalo organsko rast in razvoj tako posameznih enot – bodočih temeljnih organizacij združenega dela – kot tudi podjetja kot celote.

DO KOD SO ŽE PRIŠLI?
Znano je, da je MERCATOR v sedanji obliki in obsegu nastal s številnimi integracijskimi procesi, izvedenimi v zadnjem desetletju. K matičnemu podjetju se je od leta 1962 do zdaj priključilo 24 poprej samostojnih podjetij. V dveh primerih je kasneje prišlo do dezintegracije, v več primerih pa do notranjih reorganizacij in integracij. „Današnji“ Mercator je tako sestavljen iz 18 organizacijskih in samoupravnih enot. Dve med njimi sta industrijskega značaja, 13 je trgovskih, po teritorialnem načelu izoblikovanih enot (prejšnja podjetja!), razen tega pa imajo še enote hladilnica, gostinstvo

in inženiring. Vse te enote so ob pripojitvi k matičnemu podjetju samostojno izbirale svoj status, ki naj bi ga imele „po novem“. Vse enote – skladno z določili statuta veletrgovine MERCATOR – samostojno ugotavljajo in delijo dohodek, odločajo o delitvi osebnih dohodkov, o razširjeni reprodukciji in skupni porabi, delovnih razmerjih itd. Od „samostojnih“ podjetij se v bistvu razlikujejo le po tem, da dejansko samostojno razpolagajo s polovico vseh ustvarjenih sredstev, medtem ko drugo polovico prispevajo za zdaj brez obveznosti vračanja – za krepitev materialne osnove podjetja kot celote.

„Taka pot, po kateri je materialna osnova samoupravljanja zagotovljena obem ravnom odločanja v našem podjetju, torej delavskim svetom enot in delavskemu svetu podjetja, se je izkazala kot zelo dobra,“ je povedal Mitja Rupelj, vodja pravne službe in predsednik razširjene statutarne komisije, ki po naročilu delavskega sveta podjetja zdaj pripravlja vse potrebno za konkretno uveljavitev ustavnih dopolnil v njihovi delovni organizaciji. „Pot, za katero smo se odločili pri nas, je namreč omogočila, da so enote v sestavi podjetja lahko reševale večje in manjše probleme, kot denimo obnova in modernizacija trgovskih lokalov, da pa je podjetje kot celota tudi imelo sredstva za večje investicije skupnega pomena. Zato si upam trditi, da so integracijski procesi v naši hiši koristili tako tistim, ki so se priključili prvotnemu, skratka matičnemu podjetju, z njimi je pridobil podjetje kot celota in, slednjič, koristi je občutila tudi širša družbena skupnost. Omenil bi, da ima MERCATOR danes že 462 prodajal in 24 občinah, da prodira izven Slovenije, da gradimo veliko blagovnico v Beogradu in da med potrošniki pomenimo sinonim za dobro postržbo ter solidno in vsestransko preskrbo.“

Zapisati velja, da so trgovske enote v sestavi Mercatorja nekako do 1968. leta zaključile z najbolj nujnimi investicijami in da odtlej razpoložljiva sredstva posojajo skupnim skladom podjetja za uresničevanje tistih načrtov in projektov, za katere menijo, da so v prid podjetja kot celote, s tem pa tudi njih samih. Doslej se še ni primerilo, da bi kate-

rakoli enota nasprotovala taki praksi.

TUDI VNAPRAJ Z ODPRTIMI KARTAMI

V veletrgovini MERCATOR že precej let vodijo tudi posebno evidenco, iz katere je razvidno, kaj je kdo prispeval k skupnim sredstvom podjetja in kaj je tudi prejel iz skupne blagajne. Tudi po tej strani imajo torej čiste račune. Glede na tako veliko in raznoliko podjetje, kakršno je MERCATOR, je kajpak razumljivo, da so enote, ki so iz skupne blagajne prejele več, kot pa so vanjo prispevale, oziroma so tudi take, pri katerih gre za obratno razmerje. Vseeno pa to nikogar ne moti, kajti do teh razlik, ki pa se iz leta v leto spreminjajo za vsako enoto posebej, je prišlo na osnovi svobodne odločitve kolektivov prizadetih enot.

„Prav to zaupanje in prepričanje, da naši ljudje dejansko nastopajo v vlogi samoupravljalcev, da odločilno vplivajo na sprejemanje odločitev, v marsičem olajšuje priprave na uvedbo temeljnih organizacij združenega dela,“ je še povedal predsednik statutarne komisije v MERCATORJU. „Ugotovili smo, da bi se vseh 18 enot lahko konstituiralo v temeljne organizacije združenega dela. Ena med njimi – EMBA Ljubljana – je to že storila, preostale ji bodo, upam vsaj, sledile čimprej. Naša komisija je tudi že pripravila teze za samoupravni sporazum, ki naj bi ga sklenile naše temeljne organizacije združenega dela, v katerem smo že doslej igrali z odprtimi kartami in bomo tako tudi v prihodnje, ne more vplivati na dezintegracijske procese ali jih celo povzročiti, ampak lahko – glede na splošno razpoloženje in prakso – spodbudi še tesnejšo povezovanje navzven in navznoter ter še bolj prožno združevanje in kroženje sredstev, ki jih ustvarjajo organizacije v sestavi našega podjetja.“

-MG

Minuli četrtek je bila v Gospodarski zbornici v Ljubljani tiskovna konferenca, na kateri so predstavniki 3. mednarodnega velesejma blaga za široko potrošnjo iz češkoslovaškega mesta Brno seznanili novinarje z razsežnostjo te prireditve in z njenimi udeleženci.

Na velesejmu v Brnu bo od 28. aprila do 5. maja sodelovalo več kot 900 razstavljalcev iz 39 držav in Češkoslovaške. Na 474 kvadratnih metrih razstavne površine bo sodelovalo tudi 19 jugoslovanskih podjetij, predvsem s tekstilom, kozmetičnimi izdelki, elektrotehničnimi izdelki, obutvijo in drugim industrijskim blagom.

Jugoslovanska menjava s Češkoslovaško je lani dosegla 307 milijonov dolarjev, za letos pa predvidevajo povečanje te vsote za nadaljnjih 10%. Prvi meseci letošnjega leta ne kažejo najbolje, kar pa je v glavnem posledica naših še neurejenih predpisov zunanjetrgovskega in deviznega poslovanja. Trgovinski predstavniki ČSSR, ki so bili prav tako na tiskovni konferenci, so izrazili upanje, da se bodo razmere v nekaj mesecih uredile in da bodo do konca leta uresničeni tudi dodatni trgovinski sporazumi, ki so bili sklenjeni pred kratkim v Dubrovniku.

A. AGNIČ

VELIKO DELA NA TUJEM

Rudis napoveduje, da bo letos ustvaril kar polovico celotnega dohodka na tujih tržiščih

Za trboveljski Rudis je čedalje pomembnejša usmeritev na tuja tržišča – bodisi da njegove članice prevzemajo večja dela bodisi z izvozom storitev ali s prodajo opreme naših industrijskih podjetij. Letošnji delovni načrt pa celo napoveduje, da bo Rudis ustvaril 500 milijonov din celotnega dohodka, od tega kar polovico z deli v tujini in z izvozom opreme. Zadnji čas pa se trboveljski Rudis vse bolj usmerja tudi v sodelovanje in krepitev stikov z vzhodnoevropskimi državami, med njimi zlasti z Nemško demokratično republiko, kjer ima Rudis tudi svojega stalnega predstavnika. Pred nedavnim je sklenil pogodbo o sodelovanju z vzhodnonemškim podjetjem Limex G.m.b.h. v Vzhodnem Berlinu. Pravzaprav gre za sklenitev dveh sporazumov, ki zadevata sodelovanje pri gradnji velike termoelektrarne v vzhodnonemškem mestu Cottbusu.

Po prvi pogodbi so zaupali Rudisovi članici – mariborski Hidromontaži – montažo cevovodov v termoelektrarni, po drugi pa beograjskemu podjetju Izoprogres vsa termoozlozijska dela. Vrednost del presega 16 milijonov vzhodnonemških mark, pogodba pa predvideva, da morata oba izvajalca zaključiti dela najkasneje do julija prihodnjega leta. Mariborska Hidromontaža je z deli že začela, beograjski Izoprogres pa se pripravlja nanje. Kaže pa, da bo Rudis prevzel v Nemški demokratični republiko še več del, saj ima še nekaj ponudb, ki jih prav zdaj strokovnjaki proučujejo. Seveda pa bo moralo trboveljsko poslovno združenje Rudis za prevzem večjih del pri gradnji industrijskih ali drugih objektov zagotoviti višja posojila tujim partnerjem, saj brez tega ni mogoče sodelovati niti na natečajih za prevzem del.

-m-

Prvič od »spodaj navzgor«

Posebna delovna skupina komiteja izvršnega sveta SR Slovenije za zunanjetrgovinske odnose je pripravila predlog zveznega zakona o finančnem poslovanju s tujino in osnutek zakona o uradni pariteti dinarja. Gre za prvi primer, da je neka republika ob enem pobudnik in predlagatelj sistemskega zakona. To je še toliko bolj zanimivo, ker se predlog zakona nanaša na eno izmed najpomembnejših, doslej še neurejenih področij ekonomskega sistema.

SLOVENJ GRADEC

Občinska skupščina Slovenj Gradec je pred časom uvedla v Kovinskem podjetju „Universal“ v Slovenjem Gradcu prisilno upravo. Na zadnji seji slovenjgraške občinske skupščine pa so med drugim ugotovili, da se položaj delovne organizacije ni izboljšal, delavci pa so bili s prisilno upravo nezadovoljni. Odborniki so zato sklenili, da bo svet za gospodarstvo skupaj s komisijo za volitve in imenovanja pripravil predlog za nove člane prisilne uprave.

(an)

Kaj če odpove žitnica Jugoslavije

Očitno se bo treba dogovoriti o enotni agrarni politiki ● Uvažamo kmetijske pridelke, namesto da bi s presežki zalagali tuja tržišča

Odkar se v Vojvodini spopadajo z nepričakovano spomladansko sušo, smo se spet začeli zavedati, kako velika škoda lahko nastane za naše gospodarstvo, če odpove ta žitnica Jugoslavije. Nerazumljivo je že to, da v skupščinskih razpravah o petletnem razvoju Vojvodine niso govorili največ o kmetijstvu, ampak o drugih dejavnostih. Srednjeročni program razvoja Vojvodine opredeljuje namreč kot osnovni cilj odpraviti nenehno povojno zaostajanje te pokrajine za drugimi predeli države, kar pa je po ocenah tamkajšnjih načrtovalcev družbenega razvoja mogoče doseči samo s pospešenim industrijskim razvojem, posebno z razvojem panog s komparativnimi prednostmi, kot denimo predelava nafte, kemijska in petrokemijska industrija, finalizacija prehrabnih proizvodov, kovinska industrija in industrija gradbenega materiala. Računajo, da bo industrijska proizvodnja Vojvodine v naslednjih petih letih rasla po stopnji 9 % letno, kar je znatno več od jugoslovanskega povprečja. Takšna usmeritev, zatrjujejo, sicer ne pomeni, da bi se odrekli pospeševanju kmetijstva, je pa rezultat spoznanja, da je prav kmetijstvo „krivo“ za vse neuspehe in težave žitnice Jugoslavije. Vojvodina zato sodi, da kmetijstvo v novih gospodarskih razmerah ne sme biti samo skrb tistih, ki proizvajajo hrano; za razvoj kmetijstva morajo skrbeti tudi potrošniki. V Vojvodini se torej zavzemajo za enotno agrarno politiko, ki jo je treba doseči s skupnim dogovorom vseh republik in pokrajin.

Do takšnega spoznanja pa se v drugih predelih države še niso dokopali. Zato tudi podpisamo kmetijstvo bolj z besedami kot z dejanji. Tudi podružbljanja kmetijske proizvodnje se lotevamo vse prepočasi, čeprav gre za obsežne komplekse zemljišč, ki jih ekonomsko zelo slabo izkoriščamo. Privatni sektor pri nas obsega kakih 6 milijonov ha orne zemlje in je razdeljen na približno 3 milijone gospodarstev. Povprečna velikost posesti je nekaj nad 2 ha obdelovalne zemlje. Tehnična opremljenost je skoraj neresljiv problem za 85 % jugoslovanskih kmetijskih zmožljivosti. V Zahodni Evropi pa je povprečna velikost kmetij do 15 ha, vendar pa tudi tam ne morejo naprej brez ogromnih subvencij in zaščitnih carin. Če v Jugoslaviji ne bi bilo družbenega sektorja proizvodnje, to je Vojvodine, bi ne glede na dobro ali slabo letino morali uvoziti letno najmanj 1,5 milijona ton pšenice in skoraj tri četrtine letne porabe sladkorja in olja. Uvoz bi bil trikrat večji kot lani, ko je presegel 400 milijonov dolarjev. Če je torej podružbljanje kmetijstva najučinkovitejša pot za njegov napredek in za reševanje problema prehrane prebivalcev, potem mora družba to nalogo sprejeti kot svojo, mora jo uresničevati z ugodnejšim kreditiranjem in z bolj stabilnimi pogoji gospodarjenja, kot so sedanj.

V. B.

LETOS MANJ TUJIH TURISTOV?

Po podatkih konjunktorne službe Turistične zveze Jugoslavije se tuji turisti iz zahodnoevropskih držav, ki so namepravali že v predsezoni letovati v Jugoslaviji, zelo zanimajo za razvoj črnih koz od samega začetka, ko so se pojavile. Doslej so odpovedali predvsem potovanja v Jugoslavijo, ki so jih namepravali organizirati v aprilu in v prvi polovici maja, manj pa za poznejše mesece. Največje število odpovedi je na tržišču Skandinavije, Velike Britanije in Nizozemske, medtem ko so relativno boljše razmere na tržišču ZR Nemčije – z izjemo Bavarske, kjer je to število večje. Ker je sindikat avstrijskih soferjev sprejel odločitev, da svojim

članom prepove potovanja v Jugoslavijo, je pričakovati, da bo prizadet tudi turistični promet iz Avstrije. Do zastojev na turističnem tržišču je očitno že prišlo. Po podatkih iz turističnih krajev Istre in Kvarnerja je bilo tam v marcu in aprilu precej manj turistov kot prejšnje leto. Potem ko so mnoge tuje turistične agencije odpovedale prihod svojih gostov v Portorož, je prišlo nekaj deset avtobusov iz ZR Nemčije, Avstrije in Italije. Vsi ti turisti imajo urejene kartone o cepljenju in z zadovoljstvom ugotavljajo, da v Portorožu sploh ni bolezenske psihoze, ki so jo predvidevali pred prihodom.

STANOVANJE VSAKOMUR

Že dva meseca potekajo v delovnih in družbenopolitičnih organizacijah Zenice razprave o družbenem dogovoru v stanovanjski politiki. Gre za predlog občinskih svetov Zenice in Žepča, naj bi se tamkajšnje delovne organizacije zavezale, da bodo po 1977. letu vsakemu delavcu, ki je zaposlen leto dni, zagotovile minimum stanovanjskega prostora.

Predvidevajo, da bodo za samce oziroma dvočlanske družine zagotovili stanovanja s površino 15 kv. metrov, medtem ko bi bil minimum za tričlansko družino 36 kv. metrov, za štiričlansko pa 48 kv. metrov. To bi veljalo tudi začasno nezaposlene in za socialno ogrožene, ki stanujejo v Zenici najmanj 5 let.

TRIM značka
izpolnjuješ?

... v jugoslovanskih sindikatih

SPORAZUM GRADBINECV MAKEDONIJA

V sindikalnih organizacijah gradbenih podjetij Makedonije poteka v teh dneh intenzivna razprava o osnutku samoupravnega sporazuma o osnovah in merilih za delitev dohodka in osebnih dohodkov v tej panogi gospodarstva. O predlogu se bodo najprej izrekli vsa podjetja, nato pa bo na podlagi pripomb iz javne razprave posebna komisija pripravila dokončno verzijo sporazuma in ga posredovala delovnim kolektivom v podpis.

S tem sporazumom želijo gradbinci v Makedoniji zagotoviti dolednejšo delitev dohodka po vloženem delu, izenačiti pogoje gospodarjenja in odpraviti neloyalno konkurenco, povečati odgovornost, produktivnost in ekonomičnost pri delu, zagotoviti hitrejši razvoj materialne podlage ter izboljšati življenjske in delovne razmere zaposlenih, izboljšati življenjski standard gradbenih delavcev.

Po določilih osnutka sporazuma naj bi poslej znašal najnižji osebni dohodek 800 dinarjev. Razprava v sindikalnih organizacijah gradbenih podjetij je to določilo v celoti podprla, saj se bo v tem primeru bistveno izboljšal položaj gradbenih delavcev, ki so zdaj med najslabše plačanimi delavci v Makedoniji.

Sporazum določa tudi najnižjo urno postavko: ta naj bi znašala 4,40 dinarja, razmerje med najnižjim in najvišjim osebnim dohodkom pa naj bi bilo 1:5,5. S tem znižujejo razpore v osebnih dohodkih, saj je znašalo dosedanje razmerje 1:6,3. Sporazum tudi predvideva, naj bi znašal najvišji osebni dohodek med gradbeniki Makedonije 6.000 dinarjev.

Razen tega bo sporazum enotno urejal tudi izplačila nekaterih dodatkov, kot denimo prevozne stroške, selitvene stroške, terenski dodatek, dodatek za ločeno življenje in dodatek za zaščito pri delu. S temi dodatki želijo v Makedoniji izboljšati predvsem življenjske razmere gradbenih delavcev.

Za mlade zasedeno

Na Hrvaškem imajo 50.000 delovnih mest, ki so zasedena z dopolnilnim delom že zaposlenih ljudi. Nadaljnjih 6000 delovnih mest zasedajo upokojeanci s svojim dopolnilnim delom. To je vsekakor manjše število kot so predvidevali, vendar se ta pojav razrašča v političen problem, ker mnogo mladih šolanih ljudi čaka na zaposlitev. Zakon o pripravnikih namreč v delovnih organizacijah uresničujejo tako, kakor ga kdo pojmuje. Navadno pa pripravniki po stažu dobijo odpoved. Z druge strani ni skrivnost, da se do zaposlitve ne pride s pomočjo natečaja, temveč se delovno mesto zaseda z zveznimi ali celo s podkupino. Na Hrvaškem so zato že predlagali nekaj ukrepov za zagotovitev bolj poštene in ekonomsko koristne politike zaposlovanja.

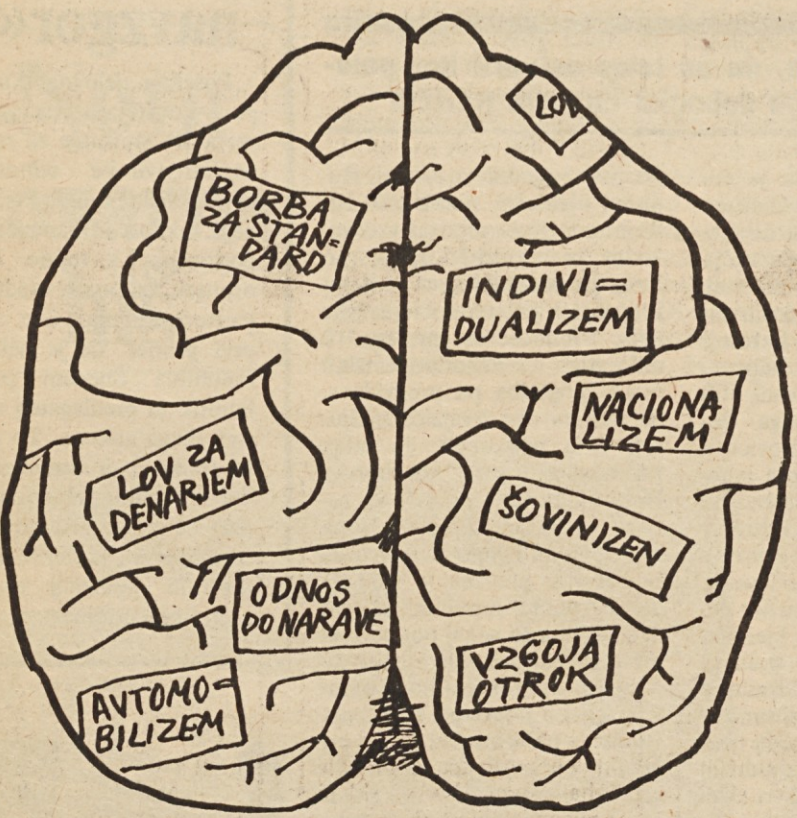
KOSOVO

Največ na delo v tujino

Od 1.300.000 občanov Kosova je zaposlenih kakih 100.000 oziroma vsak trinajsti prebivalec. Ocenjujejo, da je v pokrajini kakih 130.000 ljudi sposobnih za delo, so pa brez zaposlitve. Zato je največji problem, kako najti mesta za armado nezaposlenih, med katerimi je polovica ne kvalificiranih. Na Kosovem sklepajo, da bo nezaposlenost na koncu petletnega plana ostala na sedanjih ravni. Izvoz delovne sile je zato edina rešitev za to pokrajino. Po načrtu pokrajinskega zavoda za

zaposlovanje se bo do leta 1975 poprečno letno zaposlilo v inozemstvu kakih 6000 delavcev. V resoluciji zvezne skupščine pa je rečeno, da je treba Kosovu pri zaposlovanju v tujini dati prednost. Vendar imajo tisti, ki iščejo delo iz Kosova, najnižjo stopnjo kvalifikacij, zato se tuji delodajalci zanje ne zanimajo. Na Kosovem si zato prizadevajo, da bi izobraževanje in usposabljanje organizirali v različnih centrih pokrajine, kar je že doslej obrodilo zelo dobre rezultate.

-pik

EPIDEMIJA MOŽGANSKEGA TUMORJA

Na spomladanskem sejmu v Kranju so obiskovalci lahko vsako popoldne gledali revijo modnih oblačil domačih in tujih proizvajalcev. Na modni reviji sodeluje 30 podjetij iz Slovenije in dve iz inozemstva. Od 150 modelov, kolikor jih je bilo moč videti, so jih največ prispevala podjetja: Ideal iz Nove Gorice, Almira, Tekstilindus, Novoteks, Tekstina, UTOK in drugi.

**PRODAJAMO BLAGO
SAMO PRIMA
I.a. KVALITETE!**

Deževni aprilski dan je v Kranju prav tako moker in neprijeten, kakor povsod drugje. Tudi velike luže okrog nove hale Gorenjskega sejma v Savskem logu ne izboljšajo „kislega“ razpoloženja. V sejemski hali je opoldne še bolj prazno in redki obiskovalci se lahko nemoteno posvetijo ogledu razstavljenih predmetov.

Prodajamo blago samo prima I. a kvalitete. „Veste, moral sem to napisati na izdelke, ki jih mi prodajamo. Nekateri mislijo, da se tod prodaja samo drugorzredna roba“, mi je hitel pojasnjevati poslovodja neke kranjske prodajalne na sejmu, ko sem le malo predolgo opazoval take in podobne napise na izdelkih.

Pravzaprav pa tudi ni čudno, da je začutil potrebo po takem pojasnilu, saj so nekatera podjetja vabila kupce z velikimi napisi, da prodajajo s popustom do 50%. In res, na sejmu lahko vidiš vse mogoče; od blaga, ki je trgovcem že dolgo delalo napoto po skladiščih, do res najnovejših izdelkov, ki jih razstavljajo nekatera podjetja. Vmes pa so trgovska podjetja, ki so si s sejmom samo začasno povečala prodajne prostore in razni obrtniki, tudi kičarji, ki nudijo svoje blago po zgledu tržaškega Ponte rossa. Največji razstavljaev na sejmu je prav gotovo Slovenijales, ki ima prodajni prostor kar na petini pokrite hale.

Skoraj vedno je najbolj živahno v bifeju pri Johanci, moški pa se, čeprav malo sramežljivo, z zanimanjem ozirajo po izdelkih, ki jih razstavlja oziroma prodaja Beauty use. Nekateri bolj korajžni tudi sprašujejo po namenu in cenah škatlic, na katerih je skoraj vsaka druga napisana beseda: sexy.

Zunanji prostor, namenjen kmetijski mehanizaciji, avtomobilom in motornim kolesom ima precejšnje prazne luknje in kot pravijo na upravi Gorenjskega sejma, so nekateri inozemski razstavljalci odpovedali udeležbo zaradi črnih koz... Drugi pa so zopet nasprotno povečali svoje prostore in to zaradi novega zakona, ki dovoljuje našim ljudem nakup uvožene mehanizacije do 50.000 dinarjev.

Čeprav pravijo, naj bi bil spomladanski sejem namenjen predvsem kmetijski mehanizaciji, ima človek občutek, da bo potrebno še precej truda, če bodo hoteli razprodajniški način omejiti le na novoletni sejem.

**LETOS
V NOVI HALI**

Že 22 let prirejajo v Kranju razstave in sejme, ki jih organizira Gorenjski sejem. 20 let je bil GS zavod, zadnje dve leti pa je podjetje. Letno pripravijo štiri sejme: spomladanski – kmetijski v aprilu – glavni – Gorenjski sejem – v avgustu, sejem obrti in opreme v oktobru in novoletni v decembru.

Letos so svoje sejemске prireditve dokončno preselili v novo zgrajeno halo v Savski log. V načrtih za bližnjo prihodnost imajo ureditev Savskega loga in najmanj dveh novih razstavnih hal.

**MILIJON
NA DAN**

Letošnji spomladanski sejem naj bi začel uvajati specializacijo te prve letne prireditve v Kranju. V bodoče naj bi to bil sejem kmetijske opreme in mehanizacije. No, letos je še bolj vsega po malem za vse. Na 2.800 kvadratnih metrih zunanjih in 4.000 kvadratnih metrih pokritih površin razstavlja 77 domačih, 12 inozemskih podjetij in privatnikov ter 45 zastopnikov tujih firm iz 8 držav.

Dnevni promet, ki ga dosežejo na sejmu, je okrog milijon dinarjev.

Zlata prodaja na Murkinem „štantu“ bonbone. Na vprašanje, če si kdaj kakšnega tudi privošči, se je samo nasmehnila

Sejemski popust za blago široke potrošnje od 2 do 5% je marsikoga zamikal. Neredki so zajetne kupčke „ta rdečih“ zamenjali za pralni stroj, hladilnik ali televizijski sprejemnik

**PODOBE
NAŠEGA
ČASA**

– Beres?
– Ja, berem, kako ne! Na kaj pa misliš?
– Na odstop! Nekaj se jih je že odločilo, da gredo, nekaj se jih pa še pripravljajo...
– Imenitno, kaj! Saj sem ti rekel zadnjič, da ne bo ostalo le pri besedah, da gre tokrat zares. Po mojem je neustreznim nosilcem v naši družbi dokončno odklenkalo...
– Meni se pa zdi, da odhajajo prav ustrezni nosilci. Vsak izmed njih se lahko izkaže z velikimi poslovnimi uspehi in z zaupanjem ljudi. Prejeli so tudi že po nekaj nagrad, odlikovanj in tako naprej...

– Misliš? Če je tako, bo kaj drugega vmes. Morda pa niso imeli pravega posluha za sedanji aktualni trenutek in niso znali prav žvrgoleti, kaj misliš?
– Nekaj sem res slišal, da jim sedanja stabilizacija ni preveč pri srcu, ker jo v

– Ne! Rotacijo in reelekcijo smo dali ad acta. Zdaj je v uporabi samo selekcija. Ja, šel? Le kako bi ti na kratko povedal... Če se prav spomnim, naj bi šli vsi tisti, ki kakorkoli izrabljajo svoj položaj za osebno okoriščenje, tisti, ki si nezakonito

zdi ta tvoja selekcija dobra stvar. Kar gredo naj in mirna bosna!
– Saj v tem je vendar stvar: nočejo iti! Poskrili so se v mišje luknje...
– Kako nočejo?! Saj govoriva vendar o odstopih, ne, ne pa o fizolovi solati.

– Ni!
– Pa mi povej tistega, ki je najbližji praksi?
– Prav! Glej, tu v sklepkih piše: „Stopnja odgovornosti vsakega organa in posameznika, nosilca družbene funkcije, mora biti sorazmerna njegovemu sodelovanju pri

tivne in osebne odgovornosti za uresničevanje sklepov ter način kontrole. Odgovornost mora veljati tudi za nesmotna in škodljiva dejanja in ne le za tista, ki so s predpisi izrecno prepovedana.“
– Razen te splošne pridige nič drugega?

ZAGONETNA SELEKCIJA

zvezni upravi zelo po svoje sučejo in preveč jemljejo tistemu, ki ima in zna. Ampak ne verjamem, da bi jim kdo zaradi takšne kritike stopal na prste, saj smo vendar vsi vprek za stabilizacijo: tako naše vodstvo kot celotno delovno ljudstvo.
– Če je tako, kot praviš, potem gre pa res za selekcijo, o čemer sem govoril, verjemi mi.
– A kdo naj bi odšel po tej tvoji selekciji. Ali ni to isto kot rotacija in reelekcija?

prilščajo ali izkoriščajo družbeno premoženje, vsi, ki jih je možno podkupiti ali podkupujejo druge, tajijo družbene dajatve, špekulirajo v škodo drugih delovnih ljudi, kršijo zakonitost in podobno.
– To je pa res lepo stališče! Kaj pa tisti, ki ne znajo gospodariti ali pa nočejo svojega mesta prepustiti sposobnejšim?
– Jasno, tudi tisti naj bi šli!
– O, potem je pa vse lepo in prav! Tudi meni se

Kako da ne odhajajo, če pa odhajajo?
– Ampak ne pravi! Za zdaj odhajajo le tisti, ki so se javili prostovoljno.
– Zakaj pa ne gredo tisti, ki bi morali iti? Samo v naši občini...
– Brez skrbi, vse podatke o osnovnošolski strukturi naših direktorjev imam v mezincu, ne mori me z njimi! Zakaj ne odhajajo? Zato, ker jim nihče ne reče, naj gredo. Roka roko umiva.
– Kaj za takšne primere ni bolj konkretnih stališč?

odločanju in vplivanju na odločitve. Pri tem je treba upoštevati tako odgovornost predlagatelja odločitve, kakor tudi odgovornost tistih, ki odločitev sprejemajo in tistih, ki jo uresničujejo. Politična odgovornost ne sme biti le načelna in splošna; nanašati se mora na odgovornost določenih organov in posameznikov za konkretno politiko, njeno uresničitev in posledice. Zato pa je treba takrat, ko se sklepi sprejemajo, čimbolj natančno določiti stopnjo kolek-

– Nič!
– S tem si pa res ni mogoče dosti pomagati pri selekciji. Nikogar ne moreš na podlagi takšne govorance potegniti s položaja. Rotacija ali reelekcija je vsaj ob obletnicah službe spomnila ljudi, da ni nujno dočakati upokojitev na čelu kolektiva, selekcija pa je odpravila še te obletnice. Kakšna pa bo sploh ta selekcija za naprej, kaj misliš?
– Mislim, da bo tudi vnaprej prostovoljna!
VINKO BLATNIK

**KOLEKTIV ZASAVSKIH PREGOVNIKOV
PRI URESNIČEVANJU DELAVSKIH AMANDMAJEV
NE BO MED ZADNJI MI**

Prva izhodišča

Te dni so na seji osrednjega delavskega sveta sprejeli sklep o ustanovitvi posebne komisije, ki bo pripravila vse predloge o ustanavljanju in vlogi temeljnih organizacij združenega dela v podjetju. Komisija bo tudi upoštevala nekatera prva stališča, ki so jih sindikati doslej izoblikovali za dosledno uveljavljanje ustavnih dopolnil, predvsem pa XXI. in XXII. ustavnega amandmaja

V Zasavskih preme govornikih v nobenem primeru ne želijo odlašati z izvajanjem delavskih amandmajev, čeprav so tudi v tem podjetju posamezniki, ki bodisi potih ali na glas menijo, da gre pri ustanavljanju temeljnih organizacij združenega dela tudi že za dezintegracijo v Zasavskih preme govornikih. Takšnim in podobnim stališčem in poenostavljanjem se bo treba odločno upreti. Deloma so to storili že na minuli konferenci ZKS, največ pri tem pa bodo morale storiti vse sindikalne organizacije in osrednje sindikalno vodstvo podjetja in zelo nedvoumno poudariti, da gre pri teh posameznikih za nerazumevanje vloge samoupravljanja in neposrednega odločanja kolektiva pri vseh pomembnejših zadevah. V Zasavskih preme govornikih že sedaj sodijo, da utegnejo temeljne organizacije združenega dela bistveno prispevati k neposrednosti samoupravljanja, zato pa integracija ne bo v ničemer oškodovana, narobe, samo pridobila in utrdila se bo.

V Zasavskih preme govornikih še nimajo dokončno izoblikovanih vseh stališč v zvezi z ustanavljanjem temeljnih organizacij združenega dela, že zdaj pa menijo, da ni nujno, da bi bile temeljne organizacije združenega dela pravne osebe, čeprav dopuščajo tudi to možnost. Zagotovo pa je, da bodo ugotavljale in delile dohodek, in sicer na osnovi polne lastne cene proizvodnje in nekaterih drugih stroškov. Imele bodo tudi svojo amortizacijo, vendarle menijo, da jo bodo združevali samo na osnovi skupaj dogovorjenih stališč in na podlagi posebnega programa, ki bo zagotavljal vlaganja v vse dejavnosti, najprej pa v osnovno dejavnost. Vsaka temeljna organizacija združenega dela bo imela seveda tudi svoje sklade, svoj statut in svoje pravilnike. V bližnji prihodnosti bodo v

podjetju pripravili vrsto posvetovanj in pogovorov, da bi vsakemu zaposlenemu dali možnost povedati svoje mnenje ali predlagati karkoli v zvezi z ustanavljanjem temeljnih organizacij združenega dela.

DAN ŽELEZNIČARJEV - 15. APRIL, ki ga vsako leto praznujemo, je spomin na upor proti nevarnim razmeram in izkoriščanju železničarjev v vseh predvojni režimih, spomin na žrtve, ki so padle v Ljubljani na Zaloški cesti leta 1920. Takrat so orožniki streljali na delavce, ki so hoteli kreniti proti mestu, kjer je bilo sklicano zborovanje. Na njem so delavci zahtevali primernejši kos kruha zase in za svoje družine, osemurni delavnik, turnuse, plačilo nadurnega dela, skratka, človeške pogoje za delo. Policijski strel na Zaloški cesti, ki so aprila 1920 ugasnili 14 življenj, 75 delavcev pa ranili, niso mogli preprečiti zborovanja. Teror, ki je sledil, ni mogel zadušiti boja za delavske pravice. Iz roda v rod je kljub nasilju režima tla iskra upora, ki se je od časa do časa razplamtela v stavko, nikoli pa ni ugasnila. V tem boju se je kovala napredna misel železničarjev, ki so leta 1941 tudi množično stopili v vrste borcev NOB. Zato se ob dnevu železničarjev spominjamo tudi vseh, ki so dali življenja za to, kar imamo danes. Obenem pa je to priložnost, da se snidemo in da se pogovorimo o načrtih za prihodnje.

A. AGNJC

TEMELJNE PRAVICE IZ POKOJNINSKEGA IN INVALIDSKEGA ZAVAROVANJA

KDAJ V POKOJ?

Še ta mesec ima zvezna skupščina na programu razpravo in sprejem zakona o invalidsko-pokojninskem zavarovanju. V njem naj bi bile urejene le temeljne pravice, ki zagotavljajo socialno varnost in solidarnost naših delovnih ljudi. Na osnovi teh temeljnih pravic bodo republike in samoupravne skupnosti s svojimi predpisi podrobneje uredile pravice v invalidsko-pokojninskem zavarovanju. Bistvene značilnosti predloga zveznega zakona in okvirne naloge republike in samoupravnih skupnosti posreduje za DE poslanec zvezne skupščine in predsednik republiškega odbora Sindikata delavcev družbenih dejavnosti Slovenije VINKO KASTELIC.

Predlog zakona o temeljnih pravicah v pokojninsko-invalidskem zavarovanju upošteva po eni strani rezultate javne razprave iz let 1968/69, po drugi strani pa je že rezultat novih amandmajev k zvezni ustavi, ki so bili sprejeti lani. Amandma XXX namreč določa, da v pokojninsko-invalidskem zavarovanju federacija ureja le temeljne pravice delovnih ljudi, da bi zagotovila njihovo socialno varnost in solidarnost. Prejšnje pristojnosti je ohranila le pri uveljavljanju socialnega zavarovanja vojaških oseb (tu obstaja posebna zvezna zakonodaja) in pri zagotavljanju temeljnih pravic borcev v invalidsko-pokojninskem zavarovanju, kar je na sedanjih osnovah urejeno v posebnem delu omenjenega predloga zakona. Predlog ureja torej le temeljne pravice iz invalidsko-pokojninskega zavarovanja, kot so: pravica do sta-

rostne, družinske in invalidske pokojnine, pravica do poklicne rehabilitacije in zaposlitve zaradi invalidnosti z ustreznimi nadomestili. Enotni so tudi temeljni pogoji za pridobitev pokojnine: to je za starostno pokojnino 60 oziroma za ženske 55 let in pokojninska doba 20 let oziroma ob ustrezni gostoti delovne dobe pred upokojitvijo najmanj 15 let pokojninske dobe. Ob pokojninski dobi 40 let za moške oziroma 35 let za ženske določena starost ni potrebna. Pri družinski oziroma invalidski pokojnini so pogoji ostali enaki, le da podrobnosti določajo republiški in samoupravni predpisi.

Za višino pokojnine je predpisan v predlogu zakona le minimalni odstotek, in sicer 35 %, medtem ko lestvico samostojno določajo republiški in samoupravni predpisi.

TEKOČE IN MINULO DELO

Ker predlog zakona ureja le nekatere osnove, bo pokojninsko-invalidski sistem celovit še, ko bosta sprejeta republiški zakon o pokojninsko-invalidskem zavarovanju in statut skupnosti pokojninsko-invalidskega zavarovanja. Ta dva predpisa naj bi bila v Sloveniji sprejeta v oktobru oziroma v novembru letos.

V nadaljevanju naj zato omenim le nekatere novosti, ki jih v dosedanjih predpisih ni bilo, so pa za zavarovance še posebej zanimivi.

V predlogu zakona je rečeno, da je pokojnina delovni prispevek zavarovanca, ki ga je ustvaril s svojim skupnim - tako tekočim kot minulim delom. To načelo se mora v pokojninsko-invalidskem zavarovanju posebej izraziti v načinu določanja in višini pokojninske osnove, v valorizaciji že določenih pokojnin zaradi ekonomskih gibanj in v potrebni višini ter načinu zbiranja sredstev za pokojninske sklade.

V prihodnje naj bi se pri računu pokojninske osnove upoštevalo 10-letno obdobje osebnih dohodkov, seveda valoriziranih, pri tem pa bi bila obvezno upoštevana tudi merila družbenih dogovorov in samoupravnih sporazumov. Pri dolo-

čanju pokojninskih osnov bi se lahko osebni dohodki upoštevali le do določene višine, tudi še naprej pa bi se lahko predpisoval najvišji znesek pokojnine.

Take določbe praktično pomenijo, da za določanje pokojninske osnove ne bi bil izključni kriterij le osebni dohodek, temveč lahko tudi kvalifikacija in delovno mesto, kar naj bi zmanjšalo sedanje večkrat zelo občutne razlike med pokojninami upokojencev, ki so opravljali enako ali podobno delo.

VALORIZACIJA POKOJNIN

Uporaba načela o minulemu delu pri valorizaciji in usklajevanju pokojnin zaradi porasta življenjskih stroškov in družbene produktivnosti dela naj bi

v praksi pomenila večjo socialno-materialno varnost upokojencev s tem, da bi jim že sistem zagotavljal porast pokojnin ne samo zaradi porasta življenjskih stroškov, temveč tudi zaradi porasta družbene produktivnosti dela, izražene skozi porast osebnih dohodkov zaposlenih. Pokojnine naj bi torej v bodoče spremljale rast osebnih dohodkov zaposlenih v stabilnem razmerju.

Za uresničitev teh smotrov pa so potrebna dolgoročnejša stabilna sredstva. Zato naj bi v bodoče poleg prispevkov na osebne dohodke zagotavljale del sredstev za pokojninske sklade tudi organizacije združenega dela v obliki prispevka od družbenega kapitala, ki ga upravljajo. To pomeni, da bi več kot doslej prispevale tiste delovne organizacije, ki gospodarijo v večji meri z materializiranim minulim delom (družbenim kapitalom).

Glede pokojninske in delovne dobe ostanejo v veljavi obdobja, ki so se vštela tudi doslej. V beneficirani delovni dobi praktično ni sprememb, razen teh, da bodo v bodoče to problematiko samostojno urejale republike.

Ker torej zvezni zakon ureja le osnovne pravice, pa še teh ne v celoti, bo predvsem naloga vseh prizadetih, da se v republiki sprejmejo predpisi, ki bodo uresničili rezultate široke javne razprave pred dvema letoma in še posebej sklepe III. konference ZKS o socialnem razlikovanju.

Nova delovna mesta

Mežiška dolina sodi med tista področja na Slovenskem, kjer je zaposlenost žensk še zmeraj pod republiškim povprečjem. Lani, na primer, se je na novo zaposlilo 524 žensk in deklet, vendar je bilo ob koncu leta le 112 več zaposlenih žena in deklet kot na začetku preteklega leta. Navkljub okrog 400 novim delovnim mestom za ženske pomembnejšega napredka pri zaposlovanju vendarle niso dosegli.

Kar zadeva možnosti za zaposlovanje žensk so na najslabšem na področju Črne na Koroskem in Mežici, kjer je v družinah, ki štejejo v povprečju več kot 4 člane, v glavnem zaposlen le mož. Standard družin v Gornji Mežiški dolini, deloma pa tudi na Ravneh in na Prevaljah, ni takšen, kot bi ga mnogi želeli oziroma zaslužili. Zavoljo tega je tudi številnim mladim onemogočeno nadaljnje izobraževanje. Pa tudi sicer ugotavljajo na Ravnah, da poprečni osebni dohodek na zaposlenega le malenkostno presega najnujnejše stroške 4-članske družine, ki so znašali za mesec februar 1972 po podatkih ravenskega občinskega sindikalnega sveta nekaj nad 1.700 dinarjev.

Da bi izboljšali gmetni položaj družin, kjer je le eden zaposlen, so začeli lani v občini Ravne z akcijo uspešnega odpiranja novih delovnih mest za ženske. Ob pomoči sklada skupnih rezerv občine Ravne na Koroskem in nekaterih delovnih organizacij je Tekstilna industrija Otiški vrh pri Dravogradu uredila na Prevaljah obrat za proizvodnjo ženskih hlačnih nogavic, kjer je našlo delo 260 žena in deklet. V novem obratu Lesno industrijskega podjetja Slovenj Gradec, na Prevaljah, kjer so začeli s proizvodnjo suhomontažnih vratnih kril, so prav tako na novo zaposlili okrog 40 žensk. Več novih delovnih mest za ženske pa so odprli tudi v Tovarni rezalnega orodja Prevalje, v Obrtnem podjetju Instalater Prevalje, pa tudi v Železarni se s širjenjem proizvodnje jekla obetajo možnosti za večje zaposlovanje žensk.

(Ma)

ODGOVOR ŠTIRIH PODJETIJ IZ ZASAVJA NA NAŠ ČLANEK, KI JE BIL OBJAVLJEN 25. MARCA LETOS POD NASLOVOM: »DOGOVORJENO, PA NE PORAVNANO«

IZPLAČEVANJE ODŠKODNIN

Ob koncu meseca marca so se sestali predstavniki podjetij Termoelektrarne Trbovlje, Cementarne Trbovlje, Tovarne kemičnih izdelkov Hrastnik in Steklarne Hrastnik, da bi se dogovorili glede izplačevanja odškodnin zasebnikom zaradi škode, ki je nastala pri dimnih izločinah navedenih podjetij. Osnova za izplačilo odškodnin naj bi bila ocenitev komisije, ki jo je imenovala Občinsko sodišče v Trbovljah. Vsi navzoči so bili enotnega mnenja, da je delom komisije nikakor ne morejo biti zadovoljni, ker je ocenjevala škodo pavšalno, kar po posameznih področjih, ne pa po posameznih posestvih, kar bi bilo edino pravilno, če bi hoteli dobiti realno nastalo škodo. Navzoči so bili tudi mnenja, da je komisija delala premalo samostojno in se vse preveč ozirala na razne sugestije. Nikakor tudi ni res, da bi bila

navedena štiri podjetja edini onesnaževalci ozračja in povzročitelji škode. V Zasavju so še številna druga podjetja, ki uporabljajo različna tehnološka goriva in katerih delež pri onesnaževanju prav gotovo ni neznan. Znano je tudi dejstvo, da je v Zasavju izredno veliko motornih vozil. Prav tako tudi številna gospodinjstva še vedno porabijo veliko količino raznih goriv, tako da so skupni vplivi vseh naštetih prav gotovo tolikšni, da štiri podjetja nikakor ne morejo biti edini onesnaževalci okolja.

Ne glede na navedeno pa so se predstavniki vseh štirih podjetij dogovorili, da bodo za leto 1971 izplačevali oškodovancem odškodnino v višini, ki jo je določila komisija, kljub dejstvu, da je odškodnina v primerjavi s preteklimi leti znatno porasla, saj znaša za vsa prizadeta območja preko 920.000 din. Ven-

dar pa je bil del te odškodnine že izplačan kot akontacija v mesecu oktobru 1971 za območja občin Zagorje, Hrastnik in Laško, zato so povsem neupravičeni očitki, da se omenjena štiri podjetja izmikajo izplačevanju odškodnin.

Obenem pa so predstavniki omenjenih podjetij sklenili, da bo v bodoče posebna njihova komisija intenzivno spremljala nastajanje škode po posameznih območjih in posestvih, tako da se ne bi več pripetilo, da bi se odškodnina izplačevala za posamezne parcele, ki niso bile obdelane, niti kakorkoli drugače izkoriščene. Navedena komisija bo pri svojem delu sodelovala tudi s kmetijskimi in gozdarskimi strokovnjaki.

Predstavniki podjetij so se tudi dogovorili, kdaj bodo odškodnine izplačane. Tako so bile do 31. marca izplačane odškodnine vsem oškodovancem s

področja občin Zagorje, Hrastnik in Laško, medtem ko bodo za področja občin Trbovlje izplačane sredi meseca aprila.

Ob samem izplačilu je bilo oškodovancem pojasnjeno, da izplačilo za leto 1971 ne predstavlja nikake osnove za izplačila v naslednjih letih, ko se bo priznavala le dejanska nastala škoda.

Nihče od navzočih tudi ni zanimal, da stanje v Zasavju ni kritično, vendar pa bi se morali pri reševanju problema onesnaževanja ozračja angažirati vsi odgovorni dejavniki, ne pa vso krivdo valiti le na navedena štiri podjetja.

TERMoeLEKTRARNA TRBOVLJE
CEMENTARNA TRBOVLJE
TOVARNA KEMIČNIH IZDELKOV HRASTNIK
STEKLARNA HRASTNIK

Dosledno po poti samoupravnih sporazumov

Republiški odbor Sindikata delavcev družbenih dejavnosti Slovenije je 7. aprila na plenarni seji med drugim obravnaval tudi vprašanje, kako se uresničuje sprejeta politika financiranja dela družbenih dejavnosti na temelju samoupravnih sporazumov.

Ugotovil je, da družbenopolitične in samoupravne interesne skupnosti skoraj v celoti spoštujejo dogovor o 95 % realizaciji samoupravnih sporazumov. Od tega dogovora so odstopili le ponekod, na primer v Mariboru za osnovno šolstvo, kulturo in upravo in v Ljubljani za kulturo. Republiški odbor s temi odstopanji ne soglaša. Zato je sklenil, da zahteva od občinskih in medobčinskih sindikalnih vodstev podrobnejša situacijska poročila. Če bodo tako predlagali občinski in medobčinski odbori, bo po potrebi tudi direktno interveniral pri pristojnih organih. Republiški odbor bo med letom še večkrat obravnaval problematiko uresničevanja samoupravnih sporazumov, ker vztraja na njihovem doslednem uresničevanju.

Zelo živahna in obširna je bila tudi razprava o počitniški dejavnosti. Razpravljavci so opozarjali na to, da smo pri nas precej zanemarili delavski turizem in da je s strani sindikatov temu treba nameniti več skrbi, zlasti pa sprejeti več takih sistemskih ukrepov, ki bodo omogočali tudi delavcem z nižjimi osebnimi dohodki koriščenje dopustov v počitniških domovih. S sredstvi, ki jih za ta namen predvidevajo sedanji samoupravni sporazumi, te zahteve ni mogoče zadovoljivo uresničiti.

Republiški odbor je nadalje obravnaval tudi problematiko DELAVSKE ENOTNOSTI in sprejel pobudo uredništva o ustanovitvi sosveta ter o tem, da naj bi vsak sindikalni aktivist dobival DELAVSKO ENOTNOST iz sredstev sindikalne članarine. Ta list je sindikalnemu aktivu neobhodno potreben pri njegovem političnem delu, ki je čedalje zahtevnejše in odgovornejše.

Na plenumu so se dogovorili o pripravah na kongres Sindikata delavcev družbenih dejavnosti Jugoslavije, ki je predložen na drugo polovico junija. S tem v zvezi so sprejeli predlog, da naj bi bil v naslednjem štiriletнем mandatnem obdobju predsednik novega zveznega odbora JOŽE MAROLT, dosedanji tajnik republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije, sekretar pa JOŽE TAVČAR, dosedanji sekretar centralnega odbora. Za novega sekretarja izvršnih odborov za znanost in visoko šolstvo in za vzgojo in izobraževanje je bil izvoljen ALOJZ PEVEC, profesor, industrijski pedagog.

Po plenumu se je sestal aktiv članov Zveze komunistov v republiškem odboru in obravnaval naloge komunistov Sindikata delavcev družbenih dejavnosti Slovenije.

Študij računalništva

Višja šola za organizacijo dela v Kranju bo izobraževala organizatorje za računalniško obdelavo podatkov

V Višji šoli za organizacijo dela v Kranju bodo jeseni vpleljali novo, računalniško študijsko smer. Izobraževali bodo organizatorje za računalniško obdelavo podatkov, ki so v delovnih organizacijah dolžni skrbeti za to, da prireajo podatke v poslovanju za obdelavo v računalnikih, zatem pa uvajajo rezultate dela računalnikov v prakso.

Po ocenah, ki so jih izrekli predstavniki podjetij, ki imajo svoje računalnike, na pogovoru v šoli, bi v naši republiki že sedaj potrebovali kakšnih 600 takih strokovnjakov. Podobno izobraževanje uvajajo v Beogradu in Varaždinu, v Sloveniji pa naj bi ga razvili v Kranju. V Višji šoli za organizacijo dela menijo, da bo z leti računalniška izobraževalna smer močnejša od sedanje organizacijske. Predvideno je, da bo študij obeh smeri dvostopenjski.

Šola je za novi študij že pripravila učni načrt in statut ter si zagotovila ustrezne predavatelje. Za praktične vaje njenih slušateljev na računalnikih ima dve možnosti. Predstavnštvo firme IBM za Jugoslavijo ji nudi

200 ur uporabe svojih računalnikov, kar bi zadoščalo za slušatelje prvega letnika. Ob tem ima šola še možnost, da se z lastnim terminalom priključi na novi republiški računalniški center

in to v okviru deleža, ki ga je za vključitev visokošolskih zavodov v center prispevala republiška izobraževalna skupnost.

M. S.

Seminarji za sindikalne delavce

Kot vsako leto, prireja tudi letos ObSS Maribor seminarje za delavce v osnovnih organizacijah sindikata. Vsebinsko je program seminarjev, ki se bodo vrstili od marca do konca maja, zelo bogat. Občinski funkcionarji bodo obravnavali sedanjo politično situacijo v državi in problematiko v občini Maribor. Poleg predavanj o metodah političnega dela, samoupravnih odnosih in ustavnih amandmajih, je na dnevnem redu seminarjev še vrsta zanimivih tem, kot so uveljavljanje samoupravnih sporazumov v praksi, stabilizacija gospodarstva, socialna diferenciacija, informiranje in izobraževanje, splošni ljudski odpor ter šport in rekreacija s poudarkom na akciji TRIM. Seminarji bodo za skupine sindikalnih delavcev po posameznih dejavnostih, zato jih bo skupno 11. Najprej so bili na vrsti kmetijci in gradbinci, ki so imeli seminar že v začetku marca, sledil je seminar za sindikalne delavce prometa in zvez, te dni se začnejo vrstiti seminarji za sindikalne delavce v industrijskih delovnih organizacijah (3 skupine), nato sledijo sttoritvene dejavnosti (2 skupini) in družbene dejavnosti (2 skupini). Tretja skupina družbenih dejavnosti, tj. šolstvo, pa bo imela seminar v septembru.

ZAČASNA SKUPŠČINA KULTURNE SKUPNOSTI SLOVENIJE SPREJELA PROGRAM IN MERILA ZA POSPEŠEVANJE KULTURNIH DEJAVNOSTI V LETU 1972

SLIŠI NAJ SE SKUPŠČINA!

Na 3. seji začasne skupščine Kulturne skupnosti Slovenije minuli torker je predsednik predsedstva dr. Boris Kuhar uvodoma med drugim dejal, da bi morali drugo leto zagotoviti še širši vpliv javnosti na oblikovanje programa in meril pospeševanja kulturne dejavnosti. Če bi to hoteli že letos, je dejal, bi ta dva dokumenta sprejemali zelo kasno. Tako odlaganje pa je aprila skoraj nemogoče. Predlagal je začasni skupščini, da dokumenta sprejme, ob upoštevanju amandmajev sindikata in Zveze kulturno-prosvetnih organizacij Slovenije, ki da sta le načelne narave.

Po nekajumi razpravi, ko naj bi začasna skupščina ta dva dokumenta sprejela v predloženi obliki, razen nekaterih spremenjenih nadržnosti, se je oglasil Igor Torkar. Dejal je, da se sprašuje, ali so člani skupščine le poslušalci, ne pa samoupravljavci, ki naj odločijo o kulturni politiki Kulturne skupnosti Slovenije. Ni mogoče le apatično ugotavljati, da denarja ni dovolj za to, da bi sprejeli bolj opredeljeno kulturno politiko. Pred njim je Ciril Zlobec ugotovil, da prav omenjena sredstva narekujejo bolj opredeljena stališča do finančnih naložb. Igor Torkar je ugotovil, da so mnogi predgovorniki opozorili na številne zgoče probleme, ki bi jih kulturna politika morala upoštevati in torej ni prav, da se skupščina do konkretnih predlogov obnaša po paroli „mima Slovenija“ in ne oblikuje svojih javnih stališč. Opozoril je na stališča sindikatov v pismeno predloženem amandmaju, ki se zavzemajo za selektivno kulturno politiko, za trdnejše kriterije pospeševanja kulturnih dejavnosti tako glede idejnosti kot odmevnosti kulturnega delovanja. In ugotovil je, da so že na prejšnji seji skupščine tudi oni sami opozorili na mnoge aktualne probleme, do katerih pa se v programu in merilih pospeševanja kulturnih dejavnosti Kulturna skupnost Slovenije zdaj ne opredeljuje dovolj jasno. Torkarjevo intervencijo „zoper bežanje pred odgovornostjo“ in „zoper politiko noja“ je skupščina sprejela z odobravanjem. Z večino glasov so sprejeli njegov predlog, da bi oba dokumenta dopolnili z uvodom, v katerem bi spregovorili o najbolj aktualnih problemih in tako postavili tudi osnove za ostrejša selekcijska merila.

Pustimo ob strani nadaljnjo proceduro sprejemanja programa in meril pospeševanja kulturnih dejavnosti. Ustavimo se raje ob nekaterih govornikih, ki so spregovorili o aktualnih problemih.

Predsednik začasne skupščine dr. Bratko Kreft je med drugim dejal, da je pri razporejanju razpoložljivih sredstev potreben velik realizem. Jasno bi bilo treba povedati, kaj bo skupnost podpirala, česa ne zmore in česa ne bo, ker iz sredstev družbe ni mogoče podpirati dejavnosti, ki razširja antisocialistične ali protinacionalne ideje.

Ciril Zlobec je ugotovil, da pri nas desnica ne ve, kaj dela levica. Za založništvo naj bi letos Kulturna skupnost Slovenije namenila 10 milijonov dinarjev, približno tolikšen pa bo primanjkljaj založb zaradi ukinitve beneficiranih obresti na kredite (od 3 % na 7 %) in zaradi kasneje zvišanih obresti (od 7 % na 11 %). Zakonodajalec se z zainteresiranimi ni posvetoval in zoper tako prakso bi se morala zavzeti Kulturna skupnost Slovenije. Opozoril je tudi na neskladno kulturno politiko, saj občine različno obdajujejo avtorske honorarje (občina

Ljubljana-Center je dvignila prispevek od 13 % na 20 %).

Drago Seliger, predsednik Izseljenske matice je opozoril, da je kulturna akcija med Slovenci v tujini zelo neusklajena in kulturna skupnost Slovenije naj bi se zavzela, da se poslej te akcije koordinirajo na enem mestu.

PROGRAM AKCIJ NA MANJ RAZVITIH OBMOČJIH

Ob razpravi o merilih pospeševanja kulturne dejavnosti se najprej ustavimo pri predlogu tovariša Kuralta, ki ga je podal v imenu odbora za manj razvita območja. Ker predsedstvo ni sprejelo njihovega prvotnega predloga o avtomatičnem izločanju 20 % vseh sredstev skupnosti za akcije na manj razvitih območjih, je odbor predlagal skupščini naslednje konkretne kulturne akcije: 20 slovenskih občin naj bi po tem predlogu letos iz sredstev Kulturne skupnosti Slovenije dobilo denar za povečanje knjižnega fonda za 2000 knjig; na osnovi utemeljenih vlog naj bi tem občinam prispevali sredstva za modernizacijo knjižnic; omogočili naj bi jim vsaj 5 gostovanj poklicnih kulturnih institucij in organizacij kulturno-amaterskih revij in festivalov, saj imajo kvalitetna amaterska gostovanja še vedno hvaležno publiko; sredstva za vzdrževanje kulturnih domov naj bi v celoti namenili tem občinam kot dotacije itd. Predsedniki odborov so ob tem Kuraltovem predlogu najprej

ugotavljali, da se z njim strinjajo, a da ne posega spreminjevalno v merila, zato naj bi te akcije upoštevali pri izvajanju konkretne delitvene politike. Da bi to zagotovili, je skupščina kasneje odobrila program akcij na manj razvitih območjih s posebnim sklepom.

Ob merilih je Miško Kranjec opozoril na nezavidljiv položaj Prešernove družbe, ki nima več prave družbene podpore. Kulturna skupnost bi vendarle morala upoštevati, da je njihova knjižna zbirka, v nakladi 25.000 knjig, namenjena ljudem, ki težko pridejo do knjige. Ivan Hafner, delegat iz PTT pa je ugotovil, da razpoložljiva sredstva skupnosti zadostujejo komaj za 40 % vlog, zato bi skupnost morala izoblikovati taka selekcijska merila, po katerih bi več prispevali za tiste kulturne dejavnosti, ki so namenjene širokim slojem prebivalstva. Tudi Ciril Zlobec se je zavzel, da bi na področju revialne dejavnosti prišli do nove prazdelitve sredstev glede na kulturno pomembnost posamezne publikacije.

Glede na tako razpravo, ki seveda ni povzeta v celoti, je bila Torkarjeva intervencija razumljiva. Večina članov skupščine se zaveda, da njihovo ravnanje mora postati odgovorno pred javnostjo. Tega seveda ni mogoče reči za tiste, ki so s svojim predčasnim odhodom s seje skupščine onemogočili sprejetje finančnega načrta in sklic redne skupščine.

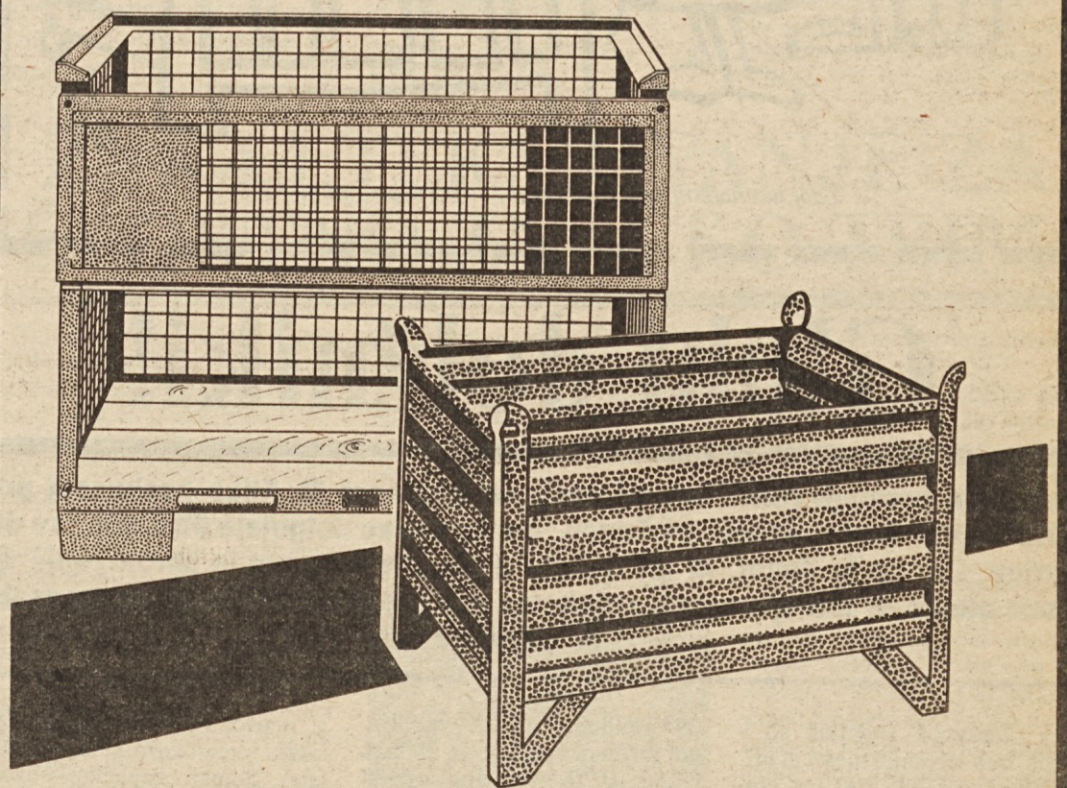
SONJA GAŠPERŠIČ

OPREMA ZA NOTRANJI TRANSPORT IN SKLADIŠČENJE

Izdelujemo:

tračne transporterje, verižne transporterje, električne viličarje, električne dvizne vozičke, ročne viličarje, kuli vozičke.

Montažne regale, kombi regale, transportne zaboje, evropske box palete itd.

Projektiramo, izdelujemo in montiramo:

Visokoregalna paletna skladišča

RIMAT

TOVARNA KOVINSKE OPREME
Maribor, Industrijska 22
telefon: 22 646. telex: YU 33 178

Z Inex-Adrio potuje Jeseničan

Prejeli smo 995 rešitev nagradne križanke Inex-Adria Avioprometa, ki je bila objavljena v 13. številki Delavske enotnosti. Izmed tistih, ki so križanko pravilno rešili, so bili izžrebani naslednji:

Prvo nagrado – polet z letalom Inex-Adria-Aviopromet v Beograd in nazaj prejme Milan Polak, Tavčarjeva 5, 64270 Jesenice.

Drugo nagrado – zbirko knjig prejme Cveta Ribežl, Ulica frankolovskih žrtev 28, 63000 Celje.

Tretjo do deseto nagrado – polletno naročnino za Delavsko enotnost prejmejo: Nikolaj Kuzmin, Križna ul. 32, 61000 Ljubljana, Pajntar Slavko, Ročevnica 61, 64290 Tržič, Anton Avsec, Varškova 4, 61230 Domžale, Andrej Lovrec, Framska ul. 4, 62000 Maribor, Marko Gaber, Stara Loka 15, 64220 Škofja Loka, Marjan Majes, Kropa 104, 64245 Kropa, Martin Franković, Cesta krških žrtev 51, 68270 Krško in Maks Kristan, Snežniška 31, 66257 Pivka.

Dobitnika prve nagrade bomo pravočasno obvestili o potovanju, knjižno nagrado bomo poslali po pošti, Delavsko enotnost pa bomo pričeli pošiljati nagrajencem s 1. majem 1972.

PRAVILNA REŠITEV:

VODORAVNO – Inex-Adria Aviopromet, aerodrom, mandragora, log, meso, prestrelki, olevitev, last, Orjen, ruta, milina, Ilin, rog, le, Edo, titani, nit, kes, Aon, Ati, oseka, Ural, ro, KB, slak, Teo, Adam, lan, tetra, Var, bakanalije, invar, cesarica, Ararat, PD, vlom, penicilin, rima, Nora, Eero, ostrina, ta, la, liker, CT, Tartu, ja, Bosna, rovaš, at, aria, kasta, naperek, KO, IR, ais, Ali, manira, Anton Aškerc, okop, Enej, pesnik balad, melancara.

V modro oblečeni fantje in moške, ki sedijo za volani sinjmodrih avtobusov Avtoprometa, prevozijo letno blizu 200 milijonov kilometrov in prepeljejo več kot 10 milijonov potnikov.

Seveda so bili začetki precej bolj skromni. O njih pripoveduje Stane Štok, generalni direktor podjetja, takole:

„Prometna dejavnost, kot pomemben faktor povezovanja ostalih gospodarskih tokov, je pri nas nastajala in se razvijala v zelo težkih časih. V prvih povojnih letih smo imeli na tem področju pravzaprav dve podjetji. Slovenija avtopodjetje se je ukvarjalo samo z avtobusnim prometom, Okrajno avtopodjetje pa je vzdrževalo tovorni promet. Do združitve je prišlo leta 1952, novo podjetje s sedežem v Solkanu pa smo krstili Avtopromet Gorica. Naša takratna prometna sredstva so bila v glavnem vojni plen. Bila so povsem iztrošena in kar je še huje, vsako vozilo je bilo drugega porekla...“

„PA JE ŠLO... DOKLER JE ŠLO!“

Res, začetki so bili vse prej kot rožnati. Marsikaj je bilo treba prestati, da so si delavci Avtoprometa Gorica ustvarili to, s čimer razpolagajo danes. Vozni park je bil pisan kot travnik spomladi, rezervnih delov pa seveda od nikoder.

„Z ruskimi gumami za konjsko vprego smo vozili...“ pripoveduje šofer Franc Perdec. „Kolikokrat sva z ženo še ponočno v noč presedela ob krpanju gum! Iz starega neuporabnega avtoplašča sva izrezala podlogo in jo vstavila v notranjost drugega raztrganega plašča. Z žarečim železom sva nato oboje preluknjala in pritrdila z vijaki. Pa je šlo... dokler je šlo.“

Voznja iz Gorice v Ljubljano je trajala tista leta pet ur, iz Gorice v Koper pa celih devet ur.

„In pri tem nič ne pretiravamo! Vijaka, ki se je odlomil, nismo zavrgli. Lepo smo ga spravili v predal in ga kasneje ponovno uporabili. Drugega nam tudi preostalo ni...“, obuja spomine Milan Škarabot, vodja karoserijske delavnice.

„TEŽKA SO BILA TA LETA...“

Prvi delavski svet novoustanovljenega podjetja, katerega predmet poslovanja je bila na kratko povedano avtoprevo-

niška dejavnost v širšem pomenu besede, si je zadal te glavne naloge: zgraditev garaž, adaptacijo voznega parka in ureditev upravnih prostorov.

„Težka so bila ta leta...“, pripovedujejo danes pri Avtoprometu. „Kolikoznoja je steklo po licih naših delavcev v zamaščenih kombinezonih in kolikokrat je našega človeka stisnilo pri srcu, ko je v začetku meseca pogledal v kuverto, preden so lahko naši potniki lahko sedli v udobne avtobuse, preden smo tipizirali tovorni vozni park in preden je na Skalnico odpeljala bleščeča gondola prve potnike...“

V obdobju prvih desetih let so nabavili 54 avtobusov, 44 tovornjakov in 24 prikolic. Iz svojega voznega parka so izločili vsa zastarela vozila. Ukrepi so rodili bogate sadove. V desetih letih se je povzpela letni dohodek podjetja na 669 milijonov starih dinarjev in je bil skoraj desetkrat večji v primerjavi s prvim letom poslovanja.

„VSE ZA OKREPITEV TURISTIČNE DEJAVNOSTI!“

Ob koncu prvega desetletja je šlo podjetje le nekaj več kot 200 zaposlenih, do danes pa je narasla ta številka že na 609 delavcev in 42 učencev v gospodarstvu. Na raznih šolah štipendira podjetje 9 študentov in dijakov, izrednih slušateljev pa ima kar 28.

Poleg avtobusnega in tovornega prometa je razvil Avtopromet v letih svojega obstoja tudi močno turistično dejavnost. Turistična enota Avtoprometa sklepa vse več aranžmajev z inozemskimi partnerji, od katerih so najpomembnejši Globus-Reisen iz Koelna, Ameyropa-Reisen iz Frankfurta, Reisebuero A. Goetten iz Saarbruckna... da ne omenjamo številnih italijanskih turističnih agencij.

RAZPIS

Časopisno založniško podjetje „DELAVSKA ENOTNOST“

razpisuje prosto delovno mesto

KURIRJA

Pogoj za zaposlitev: dokončana osemletka in odslužen kadrovski rok. Prednost imajo mlajši kandidati.

Stanovanja ni, osebni dohodki po pravilniku o delitvi sredstev za osebne dohodke ČZP Delavska enotnost. Nastop dela po dogovoru. Svojo prošnjo naslovite na: ČZP Delavska enotnost, 61000 Ljubljana, Dalmatinova 4.

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

IZ ZNOJA BOGATI SADOVI

„Kako gledamo na jutrišnji dan? Potrudili se bomo, da bomo še bolj modernizirali osnovno dejavnost, to je avtobusni in tovorni promet...“ razlaga direktor Stane Štok.

„Ob tem se zavedamo, da postaja tržišče za klasični avtobusni promet počasi zasičeno. Zato bomo storili vse za nadaljnji razvoj in okrepitev naše turistične dejavnosti, ki lahko v precejšnji meri oplemeniti razvoj avtobusnega prometa...“

MARIBOR KITAJSKA TRGOVINSKA DELEGACIJA

Maribor sta obiskala dva člana trgovinske delegacije ljudske republike Kitajske, ki se je te dni mudila v naši državi. Obiskala sta Metalno in Tovarno avtomobilov in motorjev, namen obiska pa je bil, spoznati naše proizvodne in trgovinske zmogljivosti ter jih predstaviti ustreznim kitajskim dejavnikom. Po takšnem medsebojnem spoznavanju bi se lahko trgovina med obema državama mnogo bolje razvijala. Jugoslavija je sicer že lani precej izvozila v to daljno deželo, pri izvozu pa je nosila pomemben delež prav Slovenija, saj je dosegla vrednost izvoza iz naše republike okrog 40 odstotkov celotnega jugoslovanskega. Na obisku v Metalni in Tovarni avtomobilov sta člana kitajske gospodarske delegacije povedala, da se Kitajska razen dosežanega uvoza našega jekla, aluminija in sintetičnih vlaken zanima še za druge proizvode, zlasti za orodjarske stroje, elektro opremo in kamione.

V Metalni smo izvedeli, da je ta mariborska tovarna že poslala pismene ponudbe za proizvodnjo svojih žerjavov in morda bo prav ta obisk pripomogel k sodelovanju med Metalno in kitajskimi podjetji. D. P.

Osebni dohodki prek hranilnih knjižic

V gorenjskih delovnih organizacijah so pred dvema letoma v sodelovanju z banko začeli pridobivati zaposlene za izplačevanje osebnih dohodkov prek hranilnih knjižic. Lani je tako prejelo večji ali manjši del svoje plače 10 tisoč gorenjskih delavcev, kar je za 134 odstotkov več, kot predlanskim. Čeprav so ti dosežki kar zadovoljivi, so na tem področju še zelo velike neizkoriščene možnosti. Ta oblika varčevanja namreč sedaj zajema le šestino zaposlenih, privarčevani znesek pa je ob koncu leta dosegel komaj poldrugi odstotek izplačanih osebnih dohodkov na Gorenjskem.

– Zdjaj nas najbolj muči vprašanje, če bo cepivo učinkovalo... –

Gluhi dolžniki!

Zasavske premogovnike najbolj pesti nelikvidnost ● Kljub poskusom prisliliti kupce, da bi redneje plačevali, jim še vedno dolgujejo 55 milijonov dinarjev – to pa je denar, ki ga rudniki potrebujejo za redno obratovanje ● Vsak mesec si morajo zaradi »gluhote« dolžnikov sposojati denar za osebne dohodke

V Zasavskih rudnikih so v prvih treh letošnjih mesecih pridobili skupaj 485.200 ton premoga, za okoli 6 % več, kot so predvidevali za ta čas. Večji obseg gospodarjenja so dosegli tudi s sobotnim delom, ki ga zdaj počasi opuščajo ali pa bodo obratovali samo po eno soboto v mesecu vse do jeseni, ko bodo potrebe po premogu spet večje.

V podjetju pripravljajo sedaj letošnji finančni načrt, ki ga bo sprejel že novoizvoljeni osrednji delavski svet konec tega meseca. Računajo, da bi znašal celotni dohodek v vseh dejavnostih, ne samo osnovnih, okoli

294 milijonov dinarjev, delitveno razmerje pa naj bi znašalo 89,80:10,20 ob upoštevanju stoodstotnega delavnika.

Letos bodo v podjetju poskrbeli za odpiranje novih slojev v rudniku Hrastnik, še bolj uredili transportne poti in nabavili precej nove, sodobne opreme, zato so tudi deloma povečali amortizacijo.

Ena največjih letošnjih nadlog v gospodarjenju podjetja

je nedvomno nelikvidnost. Zasavski premogovniki imajo terjatev, skupaj z zapadlimi obveznostmi blizu 55 milijonov din, njihove obveznosti pa so več kot petkrat manjše. Kolektiv si mora od meseca do meseca sposojati denar za izplačila osebnih dohodkov pri republiškem rezervnem skladu, ker bi v nasprotnem primeru ostali rudarji dlje časa brez prejemkov. Med največjimi dolžniki zasavskih premogovnikov je še vedno termoelektrarna. Vsi dosedanji ukrepi podjetja, da bi jim kupci hitreje plačevali premog, niso dali pravih rezultatov.

-m-

FOTO VEST

Pred dnevi se je preselila v nove prostore na Trgu revolucije centrala Ljubljanske banke, prav tako pa tudi blagajna in likvidatura: Stari prostori v Šubičevi ulici so bili premajhni za razširjeno dejavnost banke, pred-

vsem pa neprimerni za uvedbo sodobnega načina poslovanja. Ljubljanska banka je sedaj pridobila (stolpnica in prizidek) 22.000 novih kvadratnih metrov površine, ki daje prostor, in to približno po svetovnih normah, 1.050 uslužbencem. V te nove prostore so preselili dejavnosti, ki so bile doslej na desetih različnih krajih po mestu.

Drugi razlog pa je v tem, da nenehno širi svojo dejavnost podružnica za kreditiranje stanovaljskega in komunalnega gospodarstva. Stare prostore bodo preuredili prav za to dejavnost in pa še na novo ustanovljeni stanovaljski informativni center, ki ga bodo prav gotovo pozdravili nešteti naši ljudje, ki žele priti do svojega stanovanja.

OB PRVEM VELESALOMU LJUBLJANSKIH GOSTINCEV NA KRVAVCU

Športni dan na snegu

Lep prehodni pokal v rokah smučarjev Pivovarne Union

Na pobudo ljubljanskih mestnih sindikatov in sekcije za šport in rekreacijo pri Gostinskem poslovnem združenju Ljubljana je bilo konec minulega tedna na mikavnih smučiških Krvavca I. tekmovalje ljubljanskih gostincev v veleslalomu, ki so se ga poleg gojencev gostinske šole udeležili predstavniki devetih sindikalnih organizacij.

Naj že uvodoma povemo, da so imeli to pot tako organizatorji kot nastopajoči, za razliko od večine drugih letošnjih tekmovaljev na snegu, v vseh pogledih srečno roko. Nikjer ni bilo zastojev, niti na žičnici ne, vse je potekalo po predvidenem urniku. In kar je najmanj tako pomembno: na Krvavcu je sijalo toplo spomladansko sonce, češar so bili vsi prisotni še posebej veseli. Na Krvavec se namreč niso povzpeli le tekmovalci, temveč tudi številni prijatelji in znanci nastopajočih, ki so prišli na sneg le kot gledalci.

Izvedbo samega tekmovalja so prevzeli v svoje roke izkušeni športni strokovnjaki Mestne zveze za telesno kulturo Ljubljana. Zelo dobro so postavili tudi 800 metrov dolgo tekmovalno progo, ki je bila primerna tako za manj veščih smučarjev kot one, ki so na snegu „vsako nedeljo“. Za vse tekmovalce, ki so tekmovali v sedmih razredih, dva sta bila rezervirana za predstavnike gostinske šole, je bila na Njivicah ena sama veleslalom proga. In kljub precejšnjemu številu nastopajočih, na start je prišlo blizu 90 smučarjev, je bilo to dovolj. Tekmovalje se je odvijalo povsem brez zamude. Medtem, ko se je prvi tekmovallec spustil po beli stezi ob desetih dopoldan, je bilo čez uro in pol, to je ob pol dvanajstih, že vsega konec. Seveda, konec tekmovalnega dela športnega dneva ljubljanskih gostincev.

„Svečan zaključek s podelitvijo priznanj in praktičnih nagrad smo imeli v planinskem domu...“ nam je povedal Štefan Glavač, direktor Gostinskega podjetja Figovec. „Lep prehodni pokal, darilo mestnega odbora sindikata delavcev

storitvenih dejavnosti Slovenije, so si prismočali tekmovalci Pivovarne Union. Pokal je izro-

potrebno organizirati podobne smučarske prireditve vsaj dvakrat na leto.

čanje ljubljanskih gostincev organizirali predstavniki Pivovarne Union. Prihodnje tekme gostincev bodo v Kranjski gori, ki je za organizacijo množičnih tekmovaljev v marsikaterem pogledu primernejša od Krvavca.

Skratka, športni dan ljubljanskih gostincev na Krvavcu je v vsakem primeru lepo uspel. Z njim so bili zadovoljni vsi, tako nastopajoči kot tudi tisti, ki so se udeležili tekem le kot gledalci. Prvo srečanje je rodilo tudi pobudo za nadaljnja srečanja na snegu, kar je bil med drugim tudi namen tekmovalja v veleslalomu na Krvavcu.

Rezultati:

Prvo mesto v ekipni uvrstitvi so osvojili predstavniki Pivovarne Union, drugo smučarji Hotela Union in tretje tekmovalci Hotela Turist.

Zenske I. skupina: 1. Nataša Kapelj (Pivovarna Union), 2. Jožica Novak (Hotel Turist), 3. Berta Kreft (Hotel Turist); ženske II. skupina: 1. Adela Štokelj (G. šola), 2. Majda Demšar (G. šola), 3. Zofija Krevelder (G. šola); Ženske – Gostinska šola (gojenke!): 1. Tanja Žerjav, Janja Žerjav, 3. Marjeta Kramberger in Jerica Stihlerle;

Moški I. skupina: 1. Vinko Plešec (Lev), 2. Janez Oblak (H. Union), 3. Marjan Babič (Lev); moški II. skupina: 1. Janez Kogovšek (Pivovarna), 2. Bogo Kočar (Pivovarna), 3. Jaka Kandušar (Lev); moški II. skupina: 1. Štefan Glavač (Figovec), 2. Janez Jugovic (Lev), 3. Rado Hočevar (Pivovarna); moški – Gostinska šola: 1. Svetko Toplak, 2. Martin Forte in 3. Janez Sbil.

A. U.

Šlo je za vsako sekundo...

čil zmagovalcem Lojze Mežnar, predsednik odbora storitvenih dejavnosti Slovenije. Pokale so prejeli v trajno last tudi zmagovalci posameznih razredov. Poleg tega je poskrbel organizator še za lične diplome in nagrade...

Od direktorja Glavača, ki, mimogrede povedano, skrbi pri Gostinskem poslovnem združenju Ljubljana za sekcijo za šport in rekreacijo, smo nadalje zvedeli, da se velika večina udeležencev letošnjega tekmovalja ogreva za nadaljnja srečanja na snegu. Nekateri celo menijo, da bi bilo

In ob tem še to: sodeč po razgovorih na Krvavcu bodo prihodnje zimsko-športno sre-

Tretja lesariada

Ker je v lesni industriji razmeroma veliko zaposlenih, mnogi menijo, da je udeležba na lesariadah še vedno preskromna

Letos bodo že tretje športne igre delavcev lesne industrije Slovenije. Tekmovalje bo, tako vsaj predvidevajo, 17. junija, organizira pa ga „Brest“ Cerknica.

Ker je v lesni industriji zaposlenih veliko delavcev, menijo, da je udeležba na tem športnem srečanju še vedno premalo številna. Prav zaradi tega so v mnogih podjetjih že sedaj pričeli z resnimi pripravami, v tekmovalni program pa so vnesli še nekaj novih panog.

Letos se bodo lesarji pomerili v naslednjih panogah: moški v balinanju, kegljanju, odbojki, malem nogometu, streljanju z zračno puško in šahu, ženske pa v šahu, kegljanju in odbojki.

Vse tri prvouvrščene ekipe bodo prejele pokale, podjetje, katerega tekmovalci bodo pokazali najbolj solidno igro, pa še pokal za fair play. Ker gre v športu lesariade tudi za medsebojno spoznavanje kolektivov,

posvečajo v mnogih lesnih podjetjih pripravam že sedaj precej pozornosti. kw

ZAKAJ TEKMOVANJE ZA ŠPORTNO ZNAČKO TRIM

Tekmovalna oblika akcije TRIM ima osnove v tekmovalstvu za sindikalno rekreacijsko značko v Celju, ki je potekalo v obdobju 1970-71. Sindikalno rekreacijsko značko je osvojil vsakdo, ki je opravil določeno število športno-rekreativnih aktivnosti v okviru sindikalne organizacije ter imel določene dosežke v smučanju, kegljanju, streljanju, plavanju ali planinarstvu.

Že prvo leto smo ugotovili velik interes za to rekreacijsko dejavnost. Kljub slabi propagandi smo dodelili blizu 500 značk, tekmovalo pa je več kot 1.000 zaposlenih.

Ugotovili smo, da je evidentiranje športno-rekreativnih aktivnosti oteževalo akcijo oziroma, da so značko osvojili samo tisti, ki so imeli te aktivnosti v okviru svoje sindikalne organizacije in pa referenti, ki je vpisoval aktivnosti v evidenčne kartone. Kot naročena, je bila rešitev tega problema, je bila kondicijska spirala TRIM, ki so jo prvi uvedli pri nas v DRK Slovan v Ljubljani. Na njeni osnovi smo tudi izdelali republiški kar-

Pred dnevi se je sestala v Novi Gorici komisija za šport in rekreacijo pri Občinskem sindikalnem svetu in obravnavala prve rezultate oziroma bolj pokazatelje o odzivu na široko zastavljeno akcijo TRIM.

Prisotni so ugotovili, da je doslej prejelo TRIM kartončke več kot 2.000 ljudi. Največ kartončkov so vzeli Salonit Anhovo, Splošno gradbeno podjetje, Grosist Nova Gorica itd.

Glede na to, da se je akcija TRIM na območju Nove Gorice takorekoč šele začela, na sestanku še niso imeli zanesljivih podatkov o tem, kako uspeva v posameznih delovnih organizacijah. Očitno pa je bilo, vsaj po pripovedovanju navzočih, da so se za TRIM bolj ogreli v tistih delovnih

● KOMISIJA ZA ŠPORT IN REKREACIJO PRI OSS NOVA GORICA O AKCIJI TRIM

LED JE PREBIT

organizacijah, kjer prevladujejo moški in precej manj tam, kjer so v večini ženske, kot na primer v podjetju Manufaktura.

Člani komisije so sklenili, da bodo v najkrajšem času sklicali sestanek z referenti za šport in rekreacijo v posameznih delovnih organizacijah in jim posredovali natančnejša navodila za uresničitev akcije. Nedvomno namreč je, da bo akcija uspela le v tistih delovnih organizacijah, kjer bo dobro pripravljena, kjer bodo vsi lastniki kartončkov natančno vedeli, za kaj pravzaprav gre.

Pod drugo točko dnevnega reda je komisija razpravljala o letošnjih športnih igrah, ki jih vsako leto organizira občinski sindikalni svet. Sklenila je, da bo ostal tekmovalni program nespremenjen in, da izvedbo iger, kot vsa leta doslej, tudi to pot poveri Občinski zvezi za telesno kulturo Nova Gorica. a.

SMUČARSKI TROBOJ NA GOLTEH

Tudi letos so se mladi športniki celjskih podjetij Libele, Nivoja in Topra pomerili na smučiških na Golteh v veleslalomu. Sodelovalo je več kot 40 smučarjev in smučark.

V treh kategorijah so po ogorčeni borbi zmagali predstavniki Nivoja. Kljub temu pa je bilo tekmovalje izredno iz-

enačeno in zmagali bi lahko tudi predstavniki Topra ali Libele.

Končni vrstni red ekip je bil sledeč: Nivo 305,3 sekunde, Toper 312,1 in Libela 341,0 sekunde.

V posameznih kategorijah so bili doseženi rezultati: članice – ekipno: Nivo 65,8, Toper 71,7, Libela 80,5, posamezno – Rojnik (Nivo) 32,5, Naraks (Nivo) 33,3, Golob (Toper) 35,3.

Starejši člani – ekipno: Nivo 61,1, Toper 64,3, Libela 84,6, posamezno – Tanšek (Libela) 28,6, Rošič (Nivo) 29,5, Veber (Nivo) 31,6; Člani – ekipno: Libela 175,9, Toper 176,1, Nivo 178,4, posamezno – Uršič (Toper) 25,1, Rozman (Libela) 27,3, Vrečko (Toper) 27,3.

Prihodnje leto bodo priredili to tradicionalno srečanje sindikalnih smučarjev tovariši iz Libele. J. KUZMA

Dominko Uršič (Toper) = najboljši pri članih

● CELJE

V spomladanskem delu tekmovalja SŠI – 72 je nastopilo v namiznem tenisu blizu 300 predstavnikov 44 sindikalnih organizacij. Tekem se je udeležilo kar 70 ekip, to je 15 več kot lani. Tako v I. ligi članov kot v I. ligi članic so se najbolj odrezali predstavniki Ingrad.

Končana so tudi tekmovalja v odbojki za starejše člane. Lestvica po spomladanskem delu tekmovaljev je naslednja: 1. Ingrad, 2. Železarna, 3. Cinkarna, 4. Klima, 5. Kovinotehna, 6. Aero, 7. Prosveta, 8. Emo in 9. Toper.

● SEŽANA

Občinski sindikalni svet v Sežani je za letošnje leto že razpisal delavske športne igre. Na osnovi programa bo na igrah sodelovalo 157 moških in ženskih ekip.

Najbolj množična disciplina bo kegljanje (53 ekip), sledi streljanje z zračno puško (26 ekip), balinanje (24 ekip) itd. Te dni so v Lipici že zaključili tekmovalje v kegljanju ženskih ekip. Prvo mesto je zasedla ženska ekipa Kras – gostinstvo Sežana, druga je bila ekipa železniške postaje Sežana, tretje mesto pa je pripadlo ekipi Mitola.

V tekmovalje je vključenih 23 sindikalnih podružnic, v katerih sodeluje več kot 800 delavcev in delavk oziroma skoraj 15% zaposlenih v teh delovnih organizacijah.

V. KRPAN

● KOČEVJE

Občinska zveza za telesno kulturo je v sodelovanju z občinskim sindikalnim svetom razpisala tekmovalje v sindikalnih športnih igrah in to v: odbojki, atletiki, košarki, namiznem tenisu, streljanju, kegljanju, malem nogometu in šahu. Namen tega sindikalnega tekmovalja je, da bi poživili športno dejavnost v okviru delovnih kolektivov, ki je v zadnjem času nekoliko zamrla. Organizatorji pričakujejo, da se bodo tekmovalja udeležile številne ekipe in posamezniki.

Skupinski dopust

Letos bodo od 6. do 20. avgusta prvič ustavili stroje v vseh tovarnah Gorenja v Velenju zavoljo skupnega dopusta zaposlenih

Lani so se v Tovarni gospodinske opreme Gorenje Velenje prvič odločili za kolektivni dopust po posameznih obratih. Nedavno tega pa je delavski svet sklenil, da bodo v dneh od 6. do 20. avgusta ustavili v tovarnah v Velenju vse stroje. Prvičkrat bo tako okrog 4500 zaposlenih na skupinskem dopustu. Na delu bo le okrog 500 zaposlenih, saj bodo v času kolektivnega dopusta opravljali večja remontna in nekatera druga dela.

Ker tovarna Gorenje nima lastnega počitniškega doma, se je osnovna organizacija sindikata letos odločila, da s sodelovanjem celjskega Izletnika omogoči letovanje kar največjemu številu zaposlenih. Za člane delovnega kolektiva TGO Gorenje Velenje je pripravil celjski Izletnik letovanja v številnih letoviških krajih od Poreča do Dubrovnika.

Program in izbira letovišč sta resnično pestra, saj bodo zaposleni iz Gorenja letovali v številnih znanih turističnih središčih ob jadranski

obali. Največji del programa za letovanje je izdelan s kombinacijo prevoza do Zagreba in od tam naprej z letalom do Splita oz. do Dubrovnika in pa z avtobusnim prevozom do Novalje, Poreča in Raba. Tako želijo zagotoviti kar najbolj udoben in resnično brezskrben dopust, zlati še, da zaposlenim ne bo treba razmišljati, kdaj in kako bodo prispeli v kraj letovanja. Skrbi okrog prevozov ne bo več. Dopustniki bodo morali prinesiti na odhodno postajo v Velenju prtljago, potem pa bo zanje do povratka v Velenje skrbel celjski Izletnik.

Avtoturistično podjetje Izletnik Celje je za člane delovne skupnosti TGO Velenje pripravilo za dopust še eno ugodnost. Pri prijavi bodo morali dopustniki vplačati 40 % stroškov letovanja, preostalih 60 % stroškov za letovanje pa bodo odplačali, če bodo to želeli, v največ 6 mesečnih obrokih, vendar pa najpozneje do konca leta 1972.

Za dopustnike iz TGO Gorenje Velenje je pripravilo celjsko avtoturistično podjetje Izletnik še eno presenečenje. Za tiste, ki bodo odšli na dopust v juniju oziroma v septembru, bodo pri dveh odraslih družinskih članih priznali za otroka do 14. leta starosti 200 oz. 100 dinarjev popusta pri paketu uslug. Sicer pa bo treba za otroke v starosti do 4. leta, če nimajo lastnega sedeža v letalu ali v avtobusu in če spijo skupaj s starši, plačati le 40 % penzijske cene. (vs)

„Mamica! Medvedka mi kupi, prosim, pa takega, ki brunda!“ Vsi, Janezi, Toncki, Andrejčki pa Marjance, vsi imajo radi medvedke. Na živega majhnega medvedka, ne, na tega niti ne pomislijo. Še v živalskem vrtu ga je težko videti. Da bi ga imeli doma, res živega, do tu ne seže niti bujna otroška domišljija. Toda, kaže, da ni nič nemogoče. Kržičev Slavko in Zalarjev Ivan iz Iške vasi pri Ljubljani imata doma vsak svojega pravega in živega medvedka.

Nekaj tednov je od tiste nedelje, ko so se fantje iz Iške vasi šli potepat po gozdovih Krima. Že so se vračali, ko . . . „Poglej, pa saj to sta medvedka!“ Dve majhni kosmati kepici sta spali na listju. Ne da bi pomislili na nevarnost, ki bi jim pretela, če bi bila v bližini stara medvedka, sta Ivan in Slavko pograbila vsakega enega.

Bobi in Ben, taki sta dobila medvedka imeni, sta se že po nekaj dneh privadila na ljudi in posebno na divan v Zalarjevi kuhinji. „Rada pijeta mleko, še posebno, če je notri malo medu. Kadar ne spita, se rada igrata z otroki in med seboj. Prijazna sta, kot dva mlada kužka.“ Ivanu in Slavku bo prav gotovo žal, da bosta Bobi in Ben tako hitro rasla in bosta iz malih živih igračk postala velika kosmatinca, ki bosta dobila prostor le še v kakšnem živalskem vrtu.

A. AGNIČ

RAZGOVOR Z DR. MIHO HLADETEM, GENERALNIM DIREKTORJEM KOMPASA

Rekordno minulo leto

Turistično in avtobusno podjetje Kompas je minulo leto zaključilo z lepimi gospodarskimi rezultati ● Med drugim je samo Kompas ustvaril za blizu 40 milijonov dolarjev deviznega priliva ● Kako bo letos?

Pred začetkom glavne turistične sezone smo zaprosili za razgovor dr. Miho Hladeta, generalnega direktorja ljubljanskega turističnega in avtobusnega podjetja Kompas. — Povejte nam, prosim, za

začetek, kako je Kompas posloval v minulemu letu?

„Mislim, da smo s poslovanjem v minulemu letu lahko zadovoljni, saj smo leto zaključili z rekordom. Posebnih izpadov ni bilo. Edina slabost, ki smo jo

lani krepko občutili, so bile omejitve v zvezi z uporabo retenijske kvote.“

— Nam vse te uspehe lahko ilustrirate s številkami?

„Celotna realizacija je presegla vsa naša pričakovanja za deset odstotkov, pa čeprav smo lani planirali zelo optimistično. Minulo leto smo tako končali z 824 milijoni dinarjev. Za skoraj sto odstotkov smo povečali realizacijo na področju inozemskega turizma, kjer smo, če štejemo ves devizni priliv preko našega podjetja, dosegli skoraj 40 milijonov dolarjev prometa. To pomeni, da smo med vodilnimi organizacijami te vrste v Jugoslaviji. Tudi v primerjavi z ostalimi gospodarskimi organizacijami prav gotovo sodimo v gornji razred . . . Nadalje moram povedati, da smo dosegli lepe rezultate v prevozniki dejavnosti. V mislih imam še posebej rent-a-car službo in pa našo pogodbo, ki jo imamo s tujim partnerjem. Tudi tu se je naša realizacija povečala za sto odstotkov. To so torej v glavnem naši uspehi, ki jih lahko poudarimo, in ki nekako dajejo karakteristiko našemu poslovanju v minulemu letu.“

— Kako bo letos?

„Če bi naša pričakovanja ocenjevali na osnovi že sklenjenih pogodb in doslej že sprejetih prijav v okviru teh pogodb, potem lahko trdim, da mora biti tudi letošnja sezona ena od rekordnih. Vendar pa se močno bojim, da bodo na sam potek sezone in na njen uspešen rezultat vplivali mnogi faktorji, s katerimi se lani nismo srečali. Ko se pogovarjamo s hotelirji, opažamo, da pri njih na primer

pomanjkanje obratnih sredstev močno ovira priprave na sezono. Tako ne morejo dopolniti svojih zalog, ki jih potrebujejo. Zato se bo pojavilo pomanjkanje določenih artiklov na tržišču, kar prav lahko vrže senco na naš turizem. Nismo še uspeli popolnoma razčistiti vseh odnosov med skupinskimi aranžmanskimi cenami, kot jih imenujemo in cenami za posameznike. Prav tako se še nismo mogli dokončno odločiti, kako bomo obravnavali goste, ki prihajajo k nam iz različnih dežel in še vrsta neprevidenih zaprek lahko nastane.“

— Kaj pa črne koze?

„Turistično tržišče je za najrazličnejše epidemije najbolj občutljivo. Lani, ko je bilo v Španiji le nekaj primerov kole-re, je turistični priliv tujcev v tej deželi upadel kar za 30 odstotkov, kar pomeni lepe milijone dolarjev. Tudi nam se lahko zgodi kaj takega, če ne bomo storili pravočasno vsega potrebnega za preprečitev epidemije črnih koz.“

— Kompas tudi precej gradi, zdaj na primer dva hotela v Ljubljani in v Kranjski gori.

Kako je pravzaprav s Kompasovimi investicijami?

„Gradnja naših hotelov v Kranjski gori in v Ljubljani poteka dokaj normalno in bo zaključena v določenih rokih. To pa vsekakor niso zadnje Kompasove naložbe, če bodo za to dani pogoji. To pomeni, če bodo na voljo lastna sredstva, krediti pri bankah in dovolj sredstev pri Izvršnem svetu, ki naj bi beneficiral obrestno mero za turistične kredite. Mislim, da smo trenutno v nekem obdobju, to še posebej velja za turizem in za nove gradnje, ko je težko govoriti o nekaj velikih novih načrtih, ko denimo, še nismo popolnoma spravili z dnevnega reda problemov, ki nas še tarejo v zvezi s starimi investicijami. Mi imamo srednjeročni načrt izgradnje hotelskih objektov. Je zelo obširen, saj zajema gradnjo hotelskih objektov v Bohinju, na Bledu in v Slovenskem primorju. Nove investicije smo predvideli tudi izven Slovenije, toda že zdaj vemo, da bomo imeli pri njih velike težave, če se jih bomo lotili.“

M. Ž.

DOPISNIKI POROČAJO

● KRANJ

POČITNICE V DAJLI

V združenem podjetju Iskra Kranj že dalj časa gojijo željo, da bi povečali svoje počitniške zmogljivosti ob morju, saj sedanje ne zadoščajo niti za letovanje enega odstotka delavcev in njihovih družinskih članov. Posebna skupina vodilnih delavcev in predstavnikov družbenopolitičnih organizacij podjetja je ugotovila, da bi bil za izgradnjo večjega počitniškega centra Iskre primeren zaliv Dajla na področju Novigrada v Istri. Tu naj bi zgradili počitniške objekte in uredili prostor za šotorjenje, tako da bi center lahko sprejel najmanj desetino vseh delavcev s člani njihovi družin. O predlogu za ureditev te zamisli bodo razpravljali in sklepali po vseh Iskrinih organizacijah.

Na 10 cicero

● CELJE

Celjska gostinska in turistična podjetja so sprejela sklep, da se bodo vključila v akcijo „Leto kvalitete 1972“. Posebna komisija, ki bo tesno sodelovala z inšpekcijskimi službami, bo ugotavljala kvaliteto hrane, kontrolirala higieno, opremljenost in strežbo v gostinskih podjetjih. Opozarjala pa bo tudi na druge nepravilnosti, če pa bo potrebno, bo komisija tudi primerno sankcijsko ukrepala.

MB

● SLOVENSKA BISTRICA

V nedeljo, 28. maja bo ob 9. uri pri Osankarici na bistrškem Pohorju srečanje mladih iz šestih občin. Ob tej priložnosti bodo obiskali poslednje bojišče Pohorskega bataljona, nato pa še izletniško točko Štuhcov dom pri Treh krajih.

Med dogodki, ki imajo tudi dolgoročnejši pomen, bodo srečanja gospodarstvenikov iz teh občin. Na srečanjih bodo proučevali možnosti tesnejšega ekonomskega sodelovanja gospodarskih organizacij na področju treh slovenskih in treh hrvaških občin. V. H.

NAROČILNICA ZA NOVE NAROČNIKE

Naročam Delavsko enotnost

Ime in priimek:

Točen naslov:

Naročnino za 12 mesecev v znesku 26.— din bom poravnal na tekoči račun ČZP Delavska enotnost, Dalmatinova 4, št. NB 501-1-991.

Ime in priimek

Naslov

Podpis

1

2

3

4

5

Vsak novi naročnik potrdi zbiralcu naročnikov s podpisom svoj pristanek in sam vplača naročnino za 12 mesecev na tekoči račun ČZP Delavska enotnost, Ljubljana, Dalmatinova 4, št. NB 501-1-991.

Ime, priimek in točen naslov zbiralca naročnikov:

DELAVSKA ENOTNOST

Glasilo ZVEZE SINDIKATOV SLOVENIJE, izdaja ČZP Delavska enotnost v Ljubljani. List je bil ustanovljen 20. novembra 1942. Ureja ga uredniški odbor. Glavni in odgovorni urednik MILAN POGAČNIK. Naslov uredništva in uprave: Ljubljana, Dalmatinova ul. 4, poštni predal 313/VI, telefon uredništva 323-554, 316-695. Račun pri Narodni banki v Ljubljani, št. NB 501-1-991. Devizni račun pri Ljubljanski banki, št. 501-620-7-12100 — Posamezna številka stane 1 din — Naročnina je četrtletna 6,50 din — polletna 13 din — letna 26 din — Rokopisov ne vračamo — Poštnina plačana v gotovini — Tiska ČZP »Ljudska pravica« Ljubljana